

TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİ VELİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİNE VE
MÜZİKSEL KARIYER YAPMAK İSTEYEN ÇOCUKLARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tuğba İŞILDAK TEZCAN

TRABZON
Haziran, 2019

TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**ORTAOKUL ÖĞRENCİ VELİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİNE VE
MÜZİKSEL KARIYER YAPMAK İSTEYEN ÇOCUKLARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Tuğba İŞILDAK TEZCAN

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nce Yüksek
Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

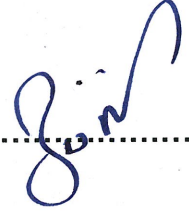
Tezin Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Zühal DİNÇ ALTUN

TRABZON
Haziran, 2019

Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'ne

**Bu çalışma jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 12 / 06 / 2019**

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Zühal DİNÇ ALTUN

Üye : Prof. Dr. Sema SEVİNÇ

Üye : Doç. Dr. Meltem DÜZBASTILAR

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

Prof. Dr. Bülent GÜVEN
Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Tuğba İŞILDAK TEZCAN

12 / 06 / 2019

ÖN SÖZ

Yetenek düzeyi ne olursa olsun müzik her bireyin hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır. İnsan ve toplum yaşantısında bir eğitim aracı olarak kullanılan müzik, iyi ve doğru bir eğitim ile verimli ve yararlı olur. Bu bağlamda bireyin tüm hayatı boyunca okulda görmüş olduğu müzik eğitimi önemlidir. Okulda verilen müzik eğitiminin aileler tarafından önemsenmesi çocukların müzik dersine gösterdikleri önemi ve değeri artırır. Bu gerekçe ile ortaokul öğrenci velilerinin müzik eğitimine verdikleri önem ve müziksel kariyer yapmak isteyen çocuklarına ilişkin görüşler alınmıştır. Alınan görüşler Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitimi Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans tez konusu olarak ele alınmıştır.

Tez çalışmamda her daim rehberliğini, desteğini hissettiğim, hem bilgisi, hem sabrı ile yanımda olan yalnızca akademik anlamda değil; kişisel olarak da yetişmemi sağlayan çok kıymetli Hocam Doç. Dr. Zuhâl DİNÇ ALTUN'a teşekkürlerimi sunarım.

Araştırma süresince her daim yanımda olan Hayat Arkadaşım, Sevgili Eşime; beni destekleyen çok değerli aileme ve bana yardımcı olan tüm velilere teşekkürü bir borç bilirim.

Haziran, 2019

Tuğba IŞILDAK TEZCAN

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
ÖZET	ix
ABSTRACT	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvi
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Araştırmanın Amacı.....	2
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi.....	3
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1. 4. Araştırmanın Varsayımları	4
2. LİTERATÜR TARAMASI.....	5
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi	5
2. 1. 1. Aile ve Eğitim	5
2. 1. 2. Anne Baba Tutumu	6
2. 1. 3. Müzik Eğitimi.....	7
2. 1. 4. Müzik Eğitiminin Türleri	8
2. 1. 5. Meslek Seçimi.....	9
2. 1. 6. Konu ile İlgili Yapılmış Olan Çalışmalar.....	12
2. 1. 6. 1. Konu ile İlgili Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	12
2. 1. 6. 2. Konu ile İlgili Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	15
2. 2. Literatür Taramasının Sonucu	17
3. YÖNTEM	18
3. 1. Araştırma Modeli	18
3. 2. Çalışma Grubu	19
3. 2. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Katılımcıların Demografik Özelliklerinin Bulguları ve Yorumları	19
3. 2. 1. 1. Görüşme Yapılan Katılımcıların Cinsiyet Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	19

3. 2. 1. 2. Görüşme Yapılan Katılımcıların Eğitim Durumlarının Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	20
3. 2. 1. 3. Görüşme Yapılan Katılımcılarda Ailedeki Diğer Ebeveynin Mesleki Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar.....	20
3. 2. 1. 4. Görüşme Yapılan Katılımcıların Ailenin Aylık Gelir Durumu Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	21
3. 2. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar	21
3. 3. Verilerin Toplanması.....	22
3. 3. 1. Veri Toplama Süreci	22
3. 3. 2. Veri Toplama Araçları	23
3. 3. 3. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği	23
3. 3. 3. 1. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeğinin Geliştirilmesi	24
3. 3. 4. Verilerin Analizi	25
4. BULGULAR.....	26
4. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	26
4. 1. 1. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği ve Alt Boyutlarına Ait Betimsel İstatistiklerine İlişkin Bulgular.....	26
4. 1. 2. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılma Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar.....	27
4. 1. 3. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar	27
4. 1. 4. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Öğrenim Durumuna Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar	28
4. 1. 5. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailenin Aylık Gelirine Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar	30
4. 1. 6. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailede Enstrüman Çalan Birey Olması Durumuna Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar	30
4. 1. 7. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Çocuğunun Müzik Kursuna Gitme Durumuna Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar.....	31
4. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	32

4. 2. 1. Görüşme Yapılan Katılımcıların Velisi Oldukları Çocuklarının Genel Okul Başarısı Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	32
4. 2. 2. Görüşme Yapılan Katılımcıların Velisi Oldukları Çocuklarının Müzik Dersi Başarısı Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	33
4. 2. 3. Görüşme Yapılan Katılımcıların Ailelerinde Müzikle Uğraşan Bireylerin Olması Durumları Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	33
4. 2. 4. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocukların Özel Müzik Dersi Alma Durumları Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar.....	34
4. 2. 5. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocukların Özel Müzik Dersi Aldırmayı Tercih Etmeme Nedenleri Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	35
4. 2. 6. Görüşme Yapılan Katılımcıların Okullarda Verilen Müzik Eğitimi ile İlgili Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar.....	36
4. 2. 7. Görüşme Yapılan Katılımcıların Okullardaki Müzik Eğitimine İlişkin Beklentilerine Yönelik Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar.....	37
4. 2. 8. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocukları İçin Tercih Ettikleri Lise Türleri İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	39
4. 2. 9. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocuklarının Müzikle İlgili Bir Okulda Okumasını Tercih Etmeye İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	40
4. 2. 10. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocuklarının Müziği Meslek Olarak Seçmeye İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar.....	42
5. TARTIŞMA	44
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	46
6. 1. Sonuçlar	46
6. 1. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	46
6. 1. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	48
6. 2. Öneriler	50
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler	50
6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	50
7. KAYNAKLAR	51

8. EKLER	56
9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ.....	64

ÖZET

Ortaokul Öğrenci Velilerinin Müzik Eğitime ve Müziksel Kariyer Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Bu çalışma ortaokul son sınıf öğrenci velilerinin, çocuklarının almış oldukları müzik eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek ve çocuklarının müzik alanında eğitim almayı ya da meslek olarak seçmeyi istediklerinde görüşlerinin ne yönde olacağını ortaya koymak amacı ile yapılmıştır. Bu amaçla yürütülen çalışmada, nitel ve nicel araştırma yaklaşımlarının birlikte kullanıldığı karma yöntem desenlerinden olan açıklayıcı (explanatory) desen kullanılmıştır.

Bu araştırmanın nicel verilerinin toplanmasına ilişkin çalışma grubunu Tekirdağ ili ve ilçelerinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı 1084 ortaokul öğrenci velisi oluşturmaktadır. Araştırmada 2016 yılında Dinç Altun tarafından geliştirilen ve 17 maddeden oluşan "Ortaokul Müzik Eğitime İlişkin Aile Tutum Ölçeği" Millî Eğitim Bakanlığı'ndan (MEB) gerekli izin alındıktan sonra velilere uygulanmıştır. Nitel verilerin toplanmasına ilişkin olarak da bu okullardan gönüllülük esasına göre seçilen 15 veli çalışmanın ikinci çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma çalışma grubunun oluşturulmasında tesadüfi olmayan örneklem belirleme yöntemlerinden biri olan "kolayda örnekleme" uygun görülmüştür. Belirlenen 15 veliyle görüşmeler yürütülmüş ve yapılan konuşmalar ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir.

Çalışmanın nitel aşamasında ortaokul velilerinin kendi çocuklarının müzik eğitimi ve kariyer seçimlerine yönelik görüşlerini derinlemesine inceleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış mülakat soruları kullanılmıştır. Sorular hazırlandıktan sonra uzman (iki alan uzmanı ve bir dil bilimci akademisyen) görüşlerine başvurularak gerekli düzeltmeler yapılmış ardından pilot uygulama yapılarak yine gereken düzenlemeler yapılmış ve uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Nitel veri toplama aracı 13 açık uçlu ve yarı-yapılandırılmış sorudan oluşmaktadır.

Çalışmanın nicel bölümüne ilişkin sonuçlarda Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum, müziğe ilişkin olumlu tutum, müzik dersine yönelik olumsuz tutum, GSL'ye yönelik olumsuz tutum alt boyutları ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği toplam puanlarının velilerin cinsiyetine, yaş gruplarına, velilerin öğrenim gruplarına, ailede enstrüman çalan bireyin var olma ve çocuğunu müzik kurslarına gönderme durumlarına göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Katılımcı görüşleri açısından velilerin çoğunluğunun çocuklarının müzikle ilgili bir okulda eğitimine devam etmesini kabul etmediği, büyük

çoğunluğunun çocuklarının fen ya da Anadolu liselerine devam etmesini beklediğini ve istediği bazı velilerin müzik eğitimini aile kültürlerine uygun bulmadığı ve müzik ile ilgili bir mesleğin toplumda önemli görülmediğini düşündüğü belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Veli Tutum, Aile ve Eğitim

ABSTRACT

Analysing Secondary School Parents' Opinions Towards Their Children's Tendency for Musical Education and Musical Career

This study has been done in order to determine the opinions of the last grades' students' parents towards musical education students got and to put forward in what direction parents' opinions will be if their children would like to get musical education or choose music as profession. Explanatory pattern, one of the compound patterns in which qualitative and quantitative research approaches used together, has been used in this study.

1084 secondary school students' parents from the schools, dependent on Ministry of National Education, in Tekirdağ Province and its towns have formed the study group related to get quantitative datas of this research. "Family Attitude Scale Regarding Secondary School Musical Education" has been applied after necessary permission was got from Ministry of National Education in this study. 15 parents, chosen based on their willingness, from these schools have formed the second study group of the study regarding getting qualitative datas. Semi-structured interviews have been applied to these 15 parents. "Handy Exemplifications" not being random, has been approved in forming the study group of our research. Quantitative datas regarding the study have been collected with the "Family Attitude Scale Regarding Secondary School Musical Education" which was developed by Dinç Altun in 2015 and had 17 items and purposed to measure the secondary school parents' attitudes towards musical education.

In the section that consists of qualitative stage of the study, it is prepared by the researcher in order to reach the views of the secondary school childrens' parents about their musical education and career choices and has been finalized by applying the expert opinions and has been obtained by applying the expert opinions and has been obtained by applying semi-structured interviews with 13 open-ended questions.

In the results related to the quantitative stage of the study, negative attitudes towards it is determined that musical professions, positive attitudes towards the music, negative attitudes towards Fine Arts High School and parents' attitudes towards music scale's total scores have significant differences between parents' genders, age groups, parents' educational backgrounds, the presence of instrumentalist in family and sending their children to the music course. In terms of participant opinions, it is determined that most of the parents do not accept that their children continue their educations in a music

related school, most of them expect and wish their children to continue their education in Science or High schools, some of the parents do not approve that music education is suitable for family culture and that a music related profession is not considered important in the society.

Keywords: Music, Music Education, Parent Attitude, Family and Education

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Görüşme yapılan Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	19
2.	Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları	20
3.	Diğer Ebeveynin Mesleğine Göre Dağılımları.....	20
4.	Ailenin Aylık Gelir Durumlarına Göre Dağılımları.....	21
5.	Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları	21
6.	Ölçek ve Alt Boyutlarına Ait Betimsel İstatistikler.....	26
7.	Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması	27
8.	Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması	27
9.	Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Öğrenim Durumuna Göre Karşılaştırılması.....	28
10.	Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailenin Aylık Gelirine Göre Karşılaştırılması	30
11.	Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailede Enstrüman Çalan Birey Olması Durumuna Göre Karşılaştırılması.....	30
12.	Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Çocuğunun Müzik Kursuna Gitme Durumuna Göre Karşılaştırılması	31
13.	Velisi Olunan Çocuğun Okul Başarısına İlişkin Dağılımlar.....	32
14.	Velisi Olunan Çocuğun Müzik Dersi Başarısına İlişkin Dağılımlar	33
15.	Ailede Müzikle İlgilenen Bireylerin Olması Durumlarına İlişkin Dağılımlar	33
16.	Çocukların Özel Müzik Dersi Alma Durumlarına İlişkin Dağılımlar.....	34
17.	Ailenin Özel Müzik Dersi Aldırmayı Tercih Etmeme Nedenlerine İlişkin Dağılımlar	35
18.	Okullarda Verilen Müzik Eğitimi ile İlgili Düşüncelere İlişkin Dağılımlar	36

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
19.	Velilerin Okullardaki Müzik Eğitime İlişkin Beklentilerine İlişkin Dağılımlar	37
20.	Velilerin Çocukları İçin Tercih Ettikleri Lise Türlerine İlişkin Dağılımlar	39
21.	Çocuklarının Müzikle İlgili Bir Okulda Okumasını Tercih Etme Durumlarına İlişkin Dağılımlar	40
22.	Katılımcıların Çocuklarının Müziği Meslek Olarak Seçmelerine Bakışlarına İlişkin Dağılımlar	42

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Eccles and Harold (1993) ebeveyn katılımı ve çocuk çıktıları modeli.....	6
2.	Zdzinski's (2013) ebeveynlerin katılımı-müzikte ev ortamının altyapısı	9

KISALTMALAR LİSTESİ

- n** : Örnekleme/gruptaki örneklem sayısı
% : Yüzde
 \bar{x} : Ortalama
SS : Standart sapma
p : Anlamlılık düzeyi
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

1. GİRİŞ

Bireylerin yaşadıkları topluma uyum sağlamalarını sağlamanın yanı sıra aynı zamanda kendilerini, davranışlarını geliştirme, farklılaştırma hatta değiştirme süreçlerini tanımlayan eğitim kavramını Ertürk (1997, s. 12) "Eğitim bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı (amaçlı ve planlı) olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir" şeklinde tanımlamaktadır.

"En geniş anlamı ile eğitim toplumdaki kültürlenme sürecinin bir parçasıdır" (Fidan, 2012, s. 4). Birey doğduğu günden itibaren doğduğu ailenin, mahallenin, toplumun ülkenin kuralları, görenekleri, adet ve geleneklerini öğrenmeye başlar. İlk olarak ailesinde daha sonra oyunlarla ve hatta akrabalık ilişkileri ile daha sonrasında ise okullar aracılığı ile gelişir, değişir ve eğitilir. Uzun ve Arslan'a (2015, s. 174) göre de "doğduğu günden itibaren çocuğun fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişimi dinamik bir şekilde önce ailesi, sonra okul ve yaşadığı çevredeki insanlar tarafından şekillenmektedir". Bu kültürlenme şekli gelişigüzel, belli bir plana ve programa bağlı olarak gerçekleşmez. Ancak bireylerin özellikle toplumun yeni nesli olan ve toplumun geleceğini oluşturan çocukların gelişmeleri kültürlenmeleri, baş döndürücü bir hızla gelişen ve değişen dünyaya ayak uydurmalarını ve ülke ve toplum olarak bu gelişmelerin gerisinde kalmayı önlemek amacı ile kültürlenme çalışmaları gelişigüzel yapılamaz. Bu nedenle "Günümüzde okullar eğitim sürecinin en önemli kısmını oluşturur" (Fidan, 2012, s. 4). emeğe nitelik kazandırma süreci olarak ta betimlenebilecek olan eğitim, kalkınmanın da en önemli araçlarından birisi (Adem, 1993) toplumun sürekliliğini sağlayan, bireyin toplumsallaşma yolunda ve meslek kazanmasını sağlayan bir kurum (Mahmut, 2010) aynı zamanda bireyin doğduğu andan ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Eğitim resmi kurumlarda verildiği gibi bu kurumlar dışında da verilmekte ve insan yaşamında önemli bir yer tutmaktadır. "Eğitimciler kültürlenmenin bir kısmını informal, amaçlı olarak yapılanını ise formal eğitim olarak adlandırır" (Fidan, 2012, s. 4).

Belli bir plan program çerçevesinde yapılan eğitime formal eğitim adı verilir ve genellikle eğitim kurumlarında yapılır. Bu çerçevede eğitim etkinlikleri, etkinliklerin yapılacağı ortam, etkinliklerin kimler tarafından gerçekleştirileceği ve etkinliklerin gerçekleştirileceği zaman çizelgeleri önceden belirlenir ve belirlenen programa uygun olarak yapılır.

Cafoğlu (2007, s. 13) Formal eğitimin özellikleri ile ilgili;

1. Belli bir amaca yöneliktir,
2. Profesyonel kişiler aracılığıyla yürütülür,

3. Planlı ve programlıdır,
4. Ulaşılmak istenen hedefler belirlidir,
5. Eğitim kontrol altında özel bir çevre içinde yürütülür,
6. Eğitim sürecinin her aşaması değerlendirilir

şeklinde dile getirmektedir.

Bir diğer eğitim türü olan informal eğitim de bireyin doğduğu günden itibaren aile ve çevresinden başlayarak aldığı, öğrendiği her türlü yaşamsal ve toplumsal bilgiyi içerir. Bu eğitim de önceden belirlenmiş bir plan dahilinde yürütülmez ve takip edilen belli bir program yoktur ve gelişigüzel önceden planlanmadan gerçekleşir.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; ortaokul son sınıf öğrenci velilerinin, çocuklarının almış oldukları müzik eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek ve çocuklarının müzik alanında eğitim almayı ya da meslek olarak seçmeyi istediklerinde görüşlerinin ne yönde olacağını ortaya koymaktır.

Yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda

- A. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeğinin uygulanması sonucunda elde edilen nicel verilere göre araştırmanın
 1. Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcıların demografik özelliklerine Göre Dağılımları istatistiksel olarak nasıl gerçekleşmiştir?
 2. Ölçek ve Alt Boyutlarına Ait Betimsel İstatistikler nasıl gerçekleşmiştir?
 3. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 4. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 5. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Öğrenim Durumuna Göre Karşılaştırılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 6. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailenin Aylık Gelirine Göre Karşılaştırılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 7. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailede Enstrüman Çalan Birey Olması Durumuna Göre Karşılaştırılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
 8. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Çocuğunun Müzik Kursuna Gitme Durumuna Göre Karşılaştırılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

- B. Ortaokul Öğrenci Velilerinin Müzik Eğitimine ve Müzik ile ilgili bir mesleki Kariyer Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşleri yönünden
1. Görüşme yapılan katılımcıların cinsiyet yönünden dağılımları nasıldır?
 2. Görüşme yapılan katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımları nasıldır?
 3. Görüşme yapılan katılımcılardan diğer ebeveynin mesleğine yönelik dağılımlar nasıldır?
 4. Görüşme yapılan katılımcı ailelerin aylık gelir durumlarının dağılımları nasıldır?
 5. Görüşme yapılan katılımcıların velisi oldukları çocukların genel okul başarıları dağılımları nasıldır?
 6. Görüşme yapılan katılımcıların velisi oldukları çocukların müzik dersi başarıları dağılımları nasıldır?
 7. Görüşme yapılan katılımcıların ailelerinde müzik ile uğraşan birey olması durumlarına ilişkin düşünceleri ne yöndedir?
 8. Görüşme yapılan katılımcıların çocuklarına özel müzik dersi aldırma durumlarının dağılımları nasıldır?
 9. Görüşme yapılan katılımcıların çocuklarına özel müzik dersi aldirmayı tercih etmeme nedenleri nelerdir?
 10. Görüşme yapılan katılımcıların okullarda verilen müzik eğitimi ile ilgili düşüncelerinin dağılımları nasıldır?
 11. Görüşme yapılan katılımcıların okullardaki müzik eğitimine ilişkin beklentileri ne yöndedir?
 12. Görüşme yapılan katılımcı velilerin çocukları için tercih ettikleri lise türleri ile ilgili düşünceleri nelerdir?
 13. Görüşme yapılan katılımcı velilerin çocuklarının müzik ile ilgili bir okulda okumasını tercih etmeye yönelik düşünceleri nelerdir?
 14. Görüşme yapılan katılımcı velilerin çocuklarının müziği meslek olarak seçmelerine bakışları ile ilgili düşünceleri nelerdir?

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Alan yazın tarandığında yapılan çalışmaların genelde öğrencilerin müzik dersine ya da müziğe karşı tutumlarının araştırıldığı ya da velilerin müzik eğitimine yönelik tutumlarının incelendiği çalışmaların bulunduğu görülmüştür. Ancak velilerin çocuklarının müzik eğitimi yönünde bir kariyer yapmalarına karşı bakış açışlarının ortaya konulduğu gerek anket gerekse görüşlerinin mülakat yoluyla incelendiği kapsamlı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yönü ile yapmış olduğumuz bu çalışmanın velilerin tutumlarını ölçmek

ve aynı zamanda yapılacak mülakatlarla çocuklarının müzik eğitimine veya meslek olarak müziğe yönelmelerine ilişkin görüşlerini ortaya koymak açısından bir ilk olduğu söylenebilir. Bu açıdan yapılan bu çalışma, literatüre farklı bir bakış açısı kazandırması açısından önemlidir.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. Tekirdağ ili ve ilçelerinde bulunan MEB'e bağlı 1084 ortaokul öğrenci velisi
2. Verilerin toplanmasında Dinç Altun (2016) tarafından geliştirilen "Ortaokul Müzik Eğitimine İlişkin Aile Tutum Ölçeği"
3. Çalışma bulgularının çözümlenmesinin ilk aşamasında kullanılan ölçeğin analizi nicel yöntemler ile
4. "Ortaokul Müzik Eğitimine İlişkin Aile Tutum Ölçeği" uygulanan okullardan gönüllülük esasına göre seçilen 15 öğrenci velisi
5. Gönüllülük esasına göre tespit edilen 15 veliye uygulamak üzere araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları
6. Araştırmacı tarafından ulaşılabilen doküman ve kaynaklar ile
7. Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün belirlediği çalışma süresi ile sınırlandırılmıştır.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

1. Araştırma kapsamında çalışmaya katılan 1084 ortaokul öğrenci velisinin, kendilerine uygulanan "Ortaokul Müzik Eğitimine İlişkin Aile Tutum Ölçeği" sorularını dikkatle okudukları, ifadelerine ilişkin seçenekleri içtenlik ve ciddiyetle işaretledikleri
2. Araştırmanın nitel bölümünü oluşturan katılımcıların da kendilerine uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularına içten ve samimiyetle cevapladıkları ve cevaplarının durumlarını ve düşüncelerini gerçek olarak yansıttığı varsayılmaktadır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

2. 1. 1. Aile ve Eğitim

Türk Dil Kurumu tarafından “Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik” (URL-1, 2019) şeklinde tanımlanan aile kavramı hiç şüphesiz bir toplumun en önemli yapıtaşlarından birisidir. Başta konuşma dili ve inanış şekillerini belirleyen din kuralları olmak üzere topluma ilişkin her türlü bilgi, birikim, yaşama şekilleri, kuralları, adetler, gelenek ve göreneklerin ilk öğrenildiği yer ilk aktarım merkezi olarak belirtilebilir.

İnsanlığın ilk var olduğu çağlarda hayatta kalabilmek amacı ile önceleri bilinçsiz olarak yaptığı ve edindiği tecrübeler ışığında zaman ve çağlar içerisinde dünyadaki varlığını devam ettirmek ve geliştirmeye dayalı hayata ve doğaya karşı mücadelesi “kendiliğinden değişmesine yani yaygın bir eğitim sürecinden geçmesine neden olmuştur. Bu nedenle, aile ve eğitim birbiriyle karşılıklı ve doğal bir ilişki içinde olan, iki önemli toplumsal kurumdur” (Yapıcı 2010, s. 1545). Ne okul ne de ailenin günümüzde bireyin eğitiminde tek başına yeterli olamayacağı ancak birlikte anlam ifade edebilecekleri açıktır. Bayraktar, Güven ve Temel (2016, s. 756) “Çocuğun eğitimi doğumuyla birlikte ailede başlamaktadır. Çocuğun inançları, tutumları ve davranışlarının temeli ailede atılır. Çocuğun eğitimi, okul ve aile arasında paylaşılan bir sorumluluktur” demektedir. Ülkemizde ailenin işlevlerini “biyolojik, ekonomik, duygusal, koruma, toplumsallaşma, eğitim ve rekreasyon” (Yapıcı 2010, s. 1546) olarak sıralamak mümkündür. Bu işlevlerden özellikle biyolojik, ekonomik ve duygusal işlevler salt ailenin görevi olarak tanımlanırken “eğitim, koruma ve toplumsallaştırma işlevleri, devlet ve özel kurumlarca üstlenilmiş olsa da aile, birincil önemini korumakta ve ailenin önemli işlev ve sorumlulukları devam etmektedir” (Kongar, 1991; Tezcan, 1990; Ergün, 1987’ den akt. , Yapıcı, 2010, s. 1547).

çocuklarının seçecekleri mesleklere müdahale ederler. Ailelerin farklı tutum ve davranışlar gösterdiği bir gerçektir (Demir, 2007).

Bireylerin aldıkları eğitim başarısında da hiç şüphesiz ailenin rolü çok önemlidir. Özellikle anne babanın tutumu çocuğun okul başarısını doğrudan etkilemektedir (Karabeni, 2014) hatta bazılarına göre bu rol, diğerlerine göre etkisi azımsanamayacak kadar büyüktür (Arslanargun, 2007). Genel olarak aile tutumları demokratik tutum, koruyucu anne baba tutumu ve otoriter tutum olarak üç kategoride incelenebilir. Çocuğun yetişmesi aşamasında çocuğunun ilgi istek ve düşüncelerine karşı ilgili, anlayışlı, aldığı kararlara saygılı olan demokratik tutumlu ailelerde günlük yaşamla ilgili ya da aileyi ilgilendiren her önemli konuda çocukların da fikirleri alınır, onların görüş ve düşüncelerine önem verilir. Bu aileler çocuğa baskı kurarak fikirlerini öğretmeye ve uygulamaya çalışmaz çocuğun birey olarak kendisini ve dünyayı tanımada rehberlik ederek yol bulmasını hedefler. Koruyucu anne babalar ise çocuklarını aşırı koruma ve denetleme isteğinde olan ana babalar olarak tanımlanabilir. Çocukların kendi kendilerine öğrenmelerine izin vermezler. Otoriter anne baba ise çocuğuna sevgisini göstermez, çocuğun birey olarak davranmasına fikirlerini belirtmesine müsaade etmez. Çocuğa karşı aşırı bir disiplin uygular. Cezalandırma yöntemini de sıklıkla kullanırlar Hayatının her aşamasını katı bir şekilde kontrol eder. Bu tutumda yetişen çocuklar başkalarına bağımlı ve özgüven açısından oldukça yetersiz şekilde yetişirler (Sezer, 2010). Bu üç tutuma sahip aileden elbette en tercih edileni çocukların kendine güvenli, karar verme mekanizmalarını destekleyen bir tutum olan demokratik anne baba tutumudur.

Genel olarak "istenilen bir sonuca ulaşma yönünde ilerleme" (Wolman 1973'den akt., Erdoğan, 2007, s. 34) olarak tanımlanmış olan başarı hayatın her aşamasındaki ilerlemeyi kastetmektedir. Eğitim anlamında ilerlemede de eğitimin tanımında yer alan istedik yönde davranış geliştirme ve değiştirme sürecindeki ilerlemeyi kastetmektedir. Eğitim faaliyetleri gerçekleşirken sadece okulda uygulanan ders ve etkinlikler yeterli değildir. "Özellikle anne-babanın tutumları çocukların öğrenme davranışlarını geliştirebileceği gibi, çocukların öğrenmeleri üzerinde olumsuz etkilerde meydana getirebilmektedir" (Erdoğan, 2007, s. 35).

Bireylerin yetiştirilmesindeki süreçlerden birisi olan formal eğitim süreci içerisinde öğrenciler pek çok farklı alanda eğitim alırlar ki bunlardan biri de müzik eğitimidir.

2. 1. 3. Müzik Eğitimi

Eğitimin tanımında olduğu gibi müzik eğitimi de bireylerde müzik yolu ile bireylerde davranış değişikliği oluşturma sürecidir. İnsan yaşamının her evresinde doğrudan ya da dolaylı olarak bir müzik yaşantısının içinde bulunur. Hatta daha doğmadan önce anne

karnında annesinin kalp atışlarının ritmi ile müzikle tanışmış olur. Doğumu ile birlikte dinlemeye başladığı ninniler çocuğun dinlediği ilk müzikler olarak belirtilebilir. Daha sonra başta oyunlarında olmak üzere her türlü sosyal alanda, etkinlik, davet, düğün, özel günlerde de bir müziksel yaşantının içinde olur. Bu durum eğitim yaşantısında da devam eder. Çünkü müzik göre gerek bireysel olarak dengeli sağlıklı başarılı bir birey olarak yaşaması gerek toplumsal yaşamındaki iletişim becerileri gerekse kültürel anlamda iletim ve aktarıcı olarak işlevleri olduğu gibi aynı zamanda bir eğitim aracı ve bir eğitim yolu ve yöntemidir. “Ülkemizde genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi alanlarında olmak üzere üç ana başlığı vardır” (Uçan, 1997, s. 32).

2. 1. 4. Müzik Eğitiminin Türleri

Müzik eğitiminin türlerinden olan genel müzik eğitimi her yaş ve düzeydeki bireylere yönelik müzik eğitimidir. Genel anlamda bir müzik kültürü kazandırır. Okullarımızda okul öncesi, ilkokul, ortaokullar, lise ve üniversitelerde ders olarak okutulan müzik eğitim bu kategori içinde düşünülebilir. Bu eğitim aracılığı ile okul çağındaki tüm bireylere ortak bir müzik bilgisi ve kültürü kazandırılır.

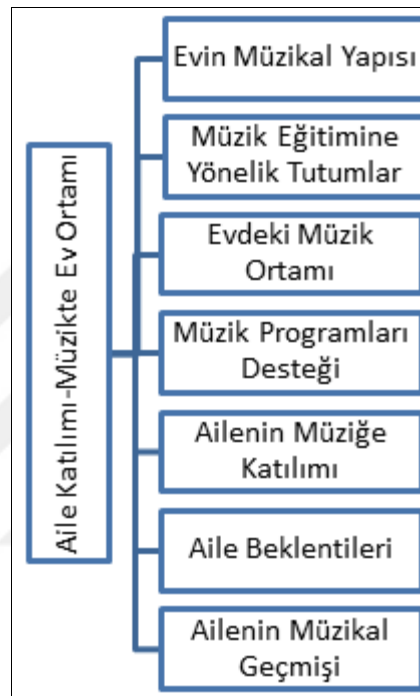
Amatör müzik eğitimi de denilen özengen müzik eğitimi yaş, eğitim durumu gibi faktörler dikkate alınmadan istekli bireylerin yetenekli olduklarını düşündükleri müziksel bir alanla ilgili müziksel bir eğitimi ifade eder. Çeşitli müzik kursları, korolar, özel dersler bu kategoride değerlendirilebilir. Örneğin bir çalgı öğrenmek için gidilen kurslar bu alan içerisinde yer alır.

Mesleki müzik eğitimi ise müzik alanını meslek olarak seçmeyi ifade eder. Müzik ile ilgili bir alanı geçimini sağlamaya yönelik olarak iş edinmek üzere seçilen müzik eğitimi türüdür. Bu eğitim türünde bireylerden seçtiği alana özgü gerekli olduğu uzman komisyonlarınca tespit edilen belirli bir yetenek düzeyinin var olması beklenir. Örneğin güzel sanatlar liseleri lisans düzeyinde de eğitim fakültelerinin müzik öğretmeni yetiştiren programları, konservatuarlar ve güzel sanatlar fakülteleri ve bunların bölümleri mesleki müzik eğitimi veren kurumlardır.

Yapılan çalışmalarda müzik eğitiminin çocuklar üzerine hem zihinsel hem duygusal hem de fiziksel olumlu etkileri ortaya konmuştur (Şendurur ve Barış, 2002).

Gökbudak’a (2003, s. 560) göre “Özellikle, eğitimcilerin etkili bir eğitim ve öğretim için öğretim stratejileri planlamaları gerekmektedir. Aileler de bu planın bir parçası olmak zorundadır. Çocuğun iyi piyano çalabilmesi, ondan tamamen zevk alabilmesi ve daha etkin bir piyano eğitimi ve öğretiminin yapılabilmesinde, öğretmen kadar ailenin de rolü oldukça önemlidir”.

Tanımlama ve açıklamalardan da anlaşılabilceği gibi aslında çocukların müziksel gelişimleri aileler tarafından desteklenir ve olumlu yönde motive edilirse çocuğun müziksel başarıları da yüksek olacaktır. Başka bir deyişle velilerin müzik eğitime ya da müziğe karşı geliştirdikleri tutumlar çok önemlidir. Gülsoy ve Bulut'a (2016) göre çocukların müzik dersindeki başarılarını, motivasyonlarını geliştirmek için öğretmenlerin hem çocuk hem de aile ile olumlu iletişim kurmaları gerekmektedir. Ayrıca kurulan bu olumlu iletişimin müzik eğitime ve öğrenci başarısına nasıl etki ettiği de araştırmacılar tarafından incelenmelidir.

Şekil 2. Zdzinski's (2013) ebeveynlerin katılımı-müzikte ev ortamının altyapısı (Zdzinski's 2013'den akt. Colon-Leon, 2018, s. 45).

Şekil 2 aile katılımı ve müzikte ev ortamının içeriklerini göstermektedir. Zdzinski'ye göre aile katılımı ve müzikte ev ortamının içerikleri Evin müzikal yapısı, ailenin müzik eğitime yönelik tutumları, evdeki müzik ortamı, müzik programları desteği, ailenin müziğe katılımı, ailenin müziksel beklentileri ve ailenin müzikal geçmişi ile doğrudan ilintilidir ve tüm bu paydaşlar birlikte ailenin müziksel ev ortamını oluştururlar.

2. 1. 5. Meslek Seçimi

Bir insanın hayatının dönüm noktalarından biri de mesleğini seçtiği andır hiç şüphesiz mesleğinin ne olacağına karar vermesi ve bu mesleğe sahip olmak için gerekli donanımlara ulaşabilmek için eğitim hayatına yön vermesidir. "Meslek, bireylerin hayatını kazanmak için yaptığı kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi,

becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir. Meslek seçimi, bireyin tercih ettiği yani girmek istediği meslekler arasından birini ayırması ve buna girmesi için çaba göstermesidir” (Yanikkerem, Altınparmak ve Karadeniz, 2004, s. 47). Yanlış seçilen bir meslek insanı mutlu etmeyecek ömrünü istemediği bir alanda çalışmak zorunda kalarak yaşamaya mecbur bırakacaktır. “Doğuştan getirdiğimiz yeteneklerimizin, potansiyelimizin ve daha sonra öğrenme yoluyla kazandığımız bilgi ve becerilerin en iyi şekilde kullanılabilmesi bizim için en doğru olan meslek alanının, işin seçilmesiyle mümkün olmaktadır” (Kuzgun, 2000, s. 68). Kendisine en yakın en uygun yetenek ve ilgi alanları doğrultusunda bir meslek seçen bireyler kendisine daha güvenen, mutlu bireyler olarak hayatlarını düdürecektir. Unutulmamalıdır ki her zaman zevk aldığı ve sevdiği işi yaparsa işi ne yorgunluk duyar ne de mesleki tükenmişlik yaşar (Ünal, 2005).

Meslek sadece bir para kazanma yolu değil aynı zamanda bireyin yeteneklerini keşfederek onları kullanma, kendini ifade etme ve geliştirme yoludur. Özellikle eğitim süreci içerisinde lise ve üniversite seçimlerinde kendi ilgi, yetenek ve yönelimlerine uygun alanların seçilmesi bu nedenle oldukça önemlidir.

Kuzgun'a (2000, s. 68) göre ise meslek seçimi “bir kimsenin kendisine açık olan meslekleri çeşitli yönleri ile değerlendirip kendi ihtiyaçları ve beklentileri açısından istenilen yönleri çok, istenmeyen yönleri az olan birine yönelmeye karar vermesidir”. Bireyler meslek seçimlerinde o mesleği her yönü ile tanımaya çalışmalı iş olanakları, çalışma koşulları olası gelir tahminlerini de dikkate alarak değerlendirmelidir. Tüm bunlara ek olarak meslek bir insanın tüm yaşamını değer yargılarından dünyaya ilişkin algıları ve hayat tarzına hatta evleneceği insandan itibaren gelecekte sahip olacağı çocukları ve onların da geleceklerine kadar pek çok detayda önem arz etmektedir (Yeşilyaprak, 2002).

Bir iş ve meslek alanı olarak ta tanımlanabilen müzik eğitimi açısından meslek seçimini ele aldığımızda da durum benzer özellikler göstermektedir. Müzik eğitiminin türleri açıklanırken belirtildiği gibi müzik eğitimini lise ve lisans düzeyinde seçen ve müziği kendine meslek ve kariyer olarak tercih eden öğrenciler bulunmaktadır. Müzikal anlamda da Kuzgun'a göre (1984) “önce ilgilerini, sonra yeteneklerini tanıyan ve mesleki tercihlerini bunlara dayandıran birey, en son aşamada değerlerinin bilincine varıp meslek seçerken değerlerini de hesaba katmaktadır” (s.15).

Gençlik çağı dediğimiz dönem bireyin en kritik dönemlerinden biridir ve bu dönemde birey çocukluktan kurtulma, yetişkinliğe adım atma ve yetişkinliğe dair sorumlulukları alma ile mücadele içindedir ve bu sorumluluklara başlamanın tedirginliğini hisseder (Erdoğan, 1992; Karaca, 2005). Bu karmaşık süreç içerisinde de yeteneği ilgisi ve istekleri doğrultusunda bir meslek seçme aşamasındadır (Altun, 2000). Seçeceği mesleğin kendi

hayatının dönüm noktası olduğunu bilir. Bu nedenle de yapmak istediği meslek doğrultusunda okuyacağı okulu seçer.

Bireyin meslek seçiminde

1. Aile
2. Çevrede temasta bulunan kişiler,
3. Öğrenim, araştırma, çalışma alanla gibi sosyolojik faktörler,
4. Ferdin ihtiyaçları, değerler sistemi, benliği (ego), genel ve özel kabiliyetleri, kişilik nitelikleri gibi psikolojik faktörler,
5. Çevrenin özellikleri,
6. Çevredeki iş imkânları ve bu işlere olan ihtiyaç istek,
7. Ferdin tesadüfen ya da kabiliyetine uygun olarak girdiği işler ve bunlardaki başarı durumu, önemli etkenlerdir (Kepçeoğlu, 1985, s. 65).

Belirtilen tüm etkenlerin ilk başında görülebileceği gibi aile birinci faktördür. Coleman ve diğerleri (1968) yaptığı araştırma eğitim sürecinde aile ve aile tutumlarının çocukların başarı düzeylerindeki farklılıkların oluşmasına etki eden faktör olarak ifade edilmiştir. Bu araştırmacılar ailenin etkisinin çocuğun başarısına en az okulu kadar etki ettiği sonucuna ulaşmışlardır.

Çocukların başarı düzeylerinin farklılıkları seçeceği meslek türlerini de etkiler. Aile yapılarının farklıları çocukların ilgi ve yeteneklerinin farkına varılmamasına; varılsa bile değerlendirilmemesine neden olur. Çocukların ilk eğitimcileri olan ebeveynler olduğu düşünülürse okul aile iş birliğinin önemi de bu noktada ortaya çıkmaktadır. Aileler çocuklarının eğitimini desteklemek ve katkıda bulunmak için okul ile evdeki eğitimi birleştirici ve bütünleştirici bir tutum sergilenmelidirler (Şahin ve Ünver, 2005). Alan yazın incelendiğinde çalışmaların birçoğunda, çocukların öğrenme deneyimlerinin ve akademik başarılarının gelişiminde aile katılımının önemi vurgulanmaktadır (Aydoğan, 2017; Çakmak, 2010; Gözde, 2007; Keçeli-Kaysılı, 2008; Kocabaş, 2016; Lindberg, 2014).

Ülkemiz eğitim sisteminde meslek seçimi için yönelme ortaokuldan sonra başlamaktadır. Öğrenciler ortaokuldan mezuniyetlerinin ardından kendilerine sunulan eğitim seçeneklerinden bir tanesini seçmeye yönlendirilmektedirler. Özcan (2010, s. 8) bu yönlendirmede “öğrencilerin istek ve yetenekleri ile toplumun insan gücü gereksinimi arasında denge kurulmaya çalışılmaktadır” demektedir.

Öğrencilerin ortaokul sonrasında seçebilecekleri okul türlerini de MEB (2009)'da aşağıdaki şekilde düzenlemiştir.

Genel ortaöğretim başlığındaki liseler

1. Genel liseler,
2. Anadolu liseleri,
3. Fen liseleri,
4. Sosyal bilimler liseleri
5. Anadolu öğretmen liseleri,

6. Spor liseleri,
7. Anadolu güzel sanatlar liseleri ve
8. Çok programlı liseler

yer almaktadır.

Meslekî ve teknik ortaöğretimler başlığında ise iş ve meslek alanlarına iş gücü yetiştiren ve öğrencileri yükseköğretime hazırlayan öğretim kurumları kastedilerek bu okullar da

1. Erkek teknik öğretim okulları,
2. Kız teknik öğretim okulları,
3. Ticaret ve turizm öğretimi okulları ve
4. Din öğretimi okulları

olarak sınıflandırılmıştır. Ortaokulu bitiren öğrenciler bu okul türlerinden bir tanesini ilgi, alaka, yetenek ve aileye göre seçerek eğitimlerine devam etmektedirler. Ülkemizde ortaokul öğrencileri ortaokul son sınıfta liselere giriş sınavına girmekte ve öğrenim hayatlarına devam edecekleri lise türünün belirlenmesinde bu sınav önemli rol oynamaktadır. Öğrenciler iyi bir üniversite kazanabilmek için iyi bir liseye gitmeleri gerektiği bilinci ile 6.sınıftan başlayarak ilerde gidecekleri liseler için hazırlığa başlamaktadırlar (Öztaş, 2014). Bu hazırlık ve iyi bir lise baskısı gerek öğrenciler gerekse öğrencilerin velileri olan aileleri tarafından yüksek bir stres ve baskı altında yormaktadır. Bu sınav baskısı anne ve babalar da giderek çocuklarına daha fazla ders çalışma baskısı yapmalarına neden olmakta ve çocuklarına daha sık ve daha fazla ders çalışmaları gerektiğini vurgulamaktadırlar (Yıldırım ve Ergene, 2003).

2. 1. 6. Konu ile İlgili Yapılmış Olan Çalışmalar

Bu bölümde konu ilgili olarak yurtiçi ve yurtdışında yapılmış olan çalışmalara yer verilmektedir.

2. 1. 6. 1. Konu ile İlgili Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Bekleyiş (2007) "Öğrencilerin Mesleki İlgi Alanları ve Ailenin Meslek Seçimine Etkisi (Bolu ili özel dershanelerde üniversiteye hazırlık kursu gören öğrenciler üzerine bir araştırma)" çalışmasında üniversiteye hazırlık kursu gören öğrencilerin mesleki ilgi alanlarını ve ailenin meslek seçimine etkisini araştırmıştır. Çalışma grubu olarak Bolu ilindeki özel dershanelerde üniversiteye hazırlanmakta olan 142 öğrenci ile çalışmış ve çalışmasında verilerini Şahin'in (1997) anketindeki Aile ve Meslek ile ilgili sorulardan oluşturmuştur. Anket sonuçlarında mesleki ilgi alanlarını incelemiş ve okul türleri ile

mesleki ilgi alanlarında ilişki bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğrenci ailelerinin meslek seçimine yönelik baskısı, öğrencilerin seçtikleri meslek ile ilgili ailelerle birlikte araştırma yaptıkları ve yine meslek ile ilgili birlikte karar verdikleri sonucuna ulaşmıştır. Aileler yükseköğretim kurumunu seçerken çocuklarının ileride maddi olarak rahat edebileceklerine olan inanışları nedeni ile üniversite eğitime önem verdikleri ve buna göre meslek belirledikleri görülmüştür. Bir diğer sonuçta ise ailenin çocuklarına meslek seçiminde sağladığı olanaklar ile ilgilidir. Bu imkânlar da ailelerin çocuklarını üniversite hazırlık kursuna gönderme, özel ders imkânı sağlama, meslek seçiminde çocuklarına güvenme ve onlara meslek seçimlerinde yardımcı olma yönünde bulgular olmuştur.

Türkmen (2010) "Çocuğun Bireysel Toplumsal ve Kültürel Gelişiminde Amatör Müzik Eğitiminin Yeri Problemleri ve Çözüm Önerileri" isimli araştırmasında eğitimin tanımından ve öneminden başlayarak müzik eğitimi içerisinde yer alan amatör müzik eğitiminin, çocuğun gelişimi ve eğitimindeki önemini araştırmaya odaklanmış ve özengen müzik eğitiminin gerekliliği irdelenmiştir. Araştırma boyunca Afyonkarahisar ilinde özengen müzik eğitimi alan çocukların ailelerinden seçilen sekiz aileye yapılandırılmış görüşme soruları uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler ailelerin müziğe olan ilgi ve bağlantılarını belirleyerek, özengen müzik eğitiminin çocuklarındaki sosyal ve kültürel gelişimlerine olan etkisi ile ilgili düşüncelerini tespit etmek, ebeveynlerin özengen müzik eğitime ilişkin tutum ve davranışlarını anlamak, çocuklarına aldıkları müzik eğitimi ile ilgili beklenti ve düşüncelerini tespit etmek ve bu eğitimin çocuklarının günlük yaşantılarına, diğer derslerine ve kişiliğine ne yönde etki ettiğini düşündüklerini tespit etmek amacıyla yönelik olarak düzenlemişlerdir.

Araştırma sonucunda özengen müzik eğitiminin 7-12 yaş aralığındaki çocukların gerek bireysel gerekse toplumsal ve kültürel açılarından gelişmelerine büyük katkı sağlayarak çok önem taşıdığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Uluocak ve Tufan (2011) "İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" çalışmalarında yapılan bu çalışmadaki değişkenlere benzer değişkenlerle 6. Sınıf öğrencilerinin tutumlarını ölçmüşlerdir. Müzik dersine yönelik tutumlarında cinsiyet, ebeveyn eğitim düzeyi, anne baba mesleği, çevresinde veya ailesinde müzik aleti çalan kişi olup olmama durumuna, öğrencinin müzik aleti çalıp çalmama durumuna veya müzik kursuna gidip gitmeme durumuna yönelik araştırmasını yürütmüştür. Bu inceleme sürecinde Ankara ilinde öğrenim gören 177 altıncı sınıf öğrencisine "Müzik Dersine İlişkin Tutum Ölçeği" uygulanmış, veriler istatistiksel olarak değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencileri müzik dersine yönelik tutumlarına anne babaların eğitim düzeyleri ile meslek değişkenine göre ve ailesinde ya da yakın çevresinde enstrüman

çalan kişilerin bulunması durumu değişkeni dikkate alındığında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmamış, cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiş, yine herhangi bir enstrüman çalma değişkenine göre de blok flüt haricinde başka bir enstrüman çalan öğrenciler lehine istatistiksel olarak manidar bir farklılık bulmuşlardır.

Önal (2012) “Müzik Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Aile Profilleri ve Meslek Tercihlerinde Ailenin Rolü: Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Örneği” çalışmasında Kırıkkale Üniversitesi Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümü müzik bilimleri anabilim dalında öğrenim görmekte olan öğrencilerin aile profillerini ve müziği meslek olarak seçmelerinde ailelerinin rolünün ne olduğunu belirlemek amacı ile yapmıştır. 120 öğrenci ile yürüttüğü çalışmasında anket aracılığı ile verilerini toplamış araştırmasının sonuçlarında ise bireylerin meslek tercihlerini belirleme aşamasında aile etkisinin ülkemiz şartları dikkate alındığında beklenen seviyede olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Güdek ve Karakaya (2013) yaptıkları “İlköğretim Okullarındaki Müzik Eğitimine İlişkin Anne-Baba Tutumları Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Tutumların Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi” başlıklı çalışmalarında. Öncelikle ilköğretim okullarındaki müzik eğitimi derslerine yönelik anne ve babaların tutumlarını ölçmeyi ve bu tutumların ölçülmesi için geçerli ve güvenilirliği olan bir ölçme aracı geliştirme amacına yönelik olarak çalışmışlardır. 2010-2011 eğitim öğretim yılında Samsun ilinde gerçekleştirdikleri çalışmalarında ortaokul sınıflarından 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrencisi bulunan velilerden 172 veli ile çalışmışlardır. Veri toplama aracı olarak 34 maddelik bir tutum ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada anne-baba tutumlarının ebeveynlerin eğitim düzeyi, müzik dinleme sıklıkları, ailede bir enstrüman çalan bulunup bulunmaması, evde bir enstrüman mevcut olup olmaması durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığını tespit etmişlerdir. Bu verilere ek olarak anne baba tutumlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak herhangi bir farklılaşma oluşturmadığı sonuçlarına ulaşmışlardır.

Yüksel (2018) “Ortaöğretim Müzik Dersi Çalgı Eğitiminde Aile Katkısının İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde öğrencilerin çalgı eğitimi süreci boyunca çalgı eğitimleri ile ilgili aile desteğini algılama düzeylerini tespit etmeyi amaçlamış ve çocukların çalgı eğitimindeki sürecine ilişkin aile katılımı ile ilgili, öğretmen görüşlerine başvurmuştur. Çalışma grubu olarak İstanbul ilinde bulunan bir okulunda öğrenim gören 5. Sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci ile çalışmış, veri toplama aracı olarak Girgin (2016) tarafından geliştirilmiş olan “Çalgı Eğitiminde Algılanan Aile Desteği Ölçeği” kullanmıştır. Araştırmanın nitel bölümü için 12 öğretmenlerin görüşünü almak amacı ile bir görüşme uygulamış ve içerik analizi ile sonuçlandırmıştır. Elde ettiği sonuçlarda öğrencilerin ailelerinden aldıkları destek puanlarının toplam ve bütün alt boyutlar açısından yüksek olduğu, öğretmen görüşleri açısından incelemelerde öğretmenlerin ailelerin çalgı ve araç

gereçlerin tedarik edilmesinin ve maddi olarak desteğin aileler tarafından sağlanması yönünde ifade edildiğini tespit etmiştir. Yine öğretmen görüşlerine göre velilerden öğrenim durumu yüksek ailelerin çalgı eğitimine daha olumlu yaklaşımda olduklarını ifade ettikleri, velilerin aile geçmişlerinde müzik ve çalgı eğitimine sahip birey ya da bireylerin bulunmasının, çalgı ve müzik eğitimine sahip birey bulunmayan ailelere göre daha fazla katkı sağladığını düşündüklerini belirlemiştir. Tüm bu görüşlere ek olarak aile ve öğretmen iş birliğinin çalgı eğitimi açısından çalışma düzenine katkı sağlayacağını düşündükleri sonuçlarına ulaşmıştır.

2. 1. 6. 2. Konu ile İlgili Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Rogers (1956'dan akt. Sandvoss, 1969, s. 18) "Children's Expressed Musical Preferences At Selected Grade Level's" (seçilen sınıf seviyesindeki çocukların müzikal tercihleri) adlı doktora tezinde dördüncü, yedinci, dokuzuncu ve on ikinci sınıf çocuklarında müzikal tercihlerini test etti. Çalışma grubuna elli yedi maddeden oluşan bir karşılaştırma testine cevap vermeleri istendi. Gruba iki kısımdan oluşan dinleme testi uyguladı. Bu dinleme testlerinde kullanılan müzikler: 1.klasik müzik, 2. popüler klasik müzik, 3. akşam yemeği müziği ve 4. popüler müzik olarak kategorize etti. Araştırmacı çalışma grubunun müzikal tercihleri ile ailelerin sosyo ekonomik düzeylerinin yüksek ya da düşük olması değişkenine göre anlamlı istatistiksel farklılıklar tespit etti. Çalışmadan elde ettiği sonuçlara göre klasik müziğin sosyo ekonomik seviyesi yüksek ailelerin çocuklarının tercih edildiğini tespit ederek çalışmasını raporlaştırdı.

Sandvoss (1969) "A study of the musical preferences, interests, and activities of parents as factors in their attitude toward the musical education of their children" (Ebeveynlerin çocuklarının müzik eğitimine yönelik tutumlarını etkileyen müzikal tercihler, ilgi alanları ve etkinliklerinin incelenmesi) başlıklı doktora tezi çalışmasını yapmıştır. Araştırmayı Kanada'nın Vancouver şehrinde üç farklı merkezden; şehir merkezinden, şehrin batısından ve şehrin güney çevresinde yaşayan 75 öğrenci ailelerle yürütmüştür. Bu ailelerin ilk bölümü şehir merkezinde yaşayan ailelerden, diğer grup şehrin batı banliyölerinde yaşayan ailelerden, son grup ise şehrin dışında kırsal çiftlik hayatı yaşayan ailelerden oluşuyordu. Her bir bölgedeki üçer okuldan 25er aile ile çalışan araştırmacı ailelerin çocuklarının müzikal davranışlarını ve müzik eğitimlerine yönelik tutumlarını belirleme amacı ile bir anket uygulamıştır. Anketinin sorularını üç bölümde yapılandırılan araştırmacı ilk bölümde ailelerin boş zamanlarını geçirmek için tercih ettikleri müzikleri, ikinci bölümde özellikle dinlemeyi tercih ettikleri müzik türlerini ve genel olarak müzikal tercihlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Anketin her bir bölümünü de caz müziği, halk müziği, yemek müziği, klasik müzik, hafif klasik müzik ve popüler müzik olmak üzere altı

kategoride incelemeyi uygun bulmuştur. Çalışmasının sonuçlarında eğitim açısından müziğin insan için doğuştan gelen bir yetenek olarak bireysel bir durum olduğunun savunulmasına karşın ebeveynler ve aileler arasında "kültür" gibi sosyal olguların, eğitime katkıda bulunan en önemli öğelerden olduğunun düşünülmesi gerektiği vurgulanmıştır. Çalışma verilerinde annelerin babalara göre çocukları ile müzikal açıdan daha çok aktivitede buldukları (konsere gitmek, tiyatroya gitmek, müzik aleti çalmak için derslere ya da kurslara götürmek gibi) tespit edilmiştir. Ayrıca kırsal yaşama geçmişli olan ailelerin halk müziği türlerini hafif klasik müziğe tercih ettikleri görülmüştür. Çalışmanın en önemli bulgularından bir tanesi ne sosyoekonomik ne de coğrafi konum açısından şehir merkezinde yaşayan aileler, şehrin banliyölerinde yaşayan aileler veya kırsal çiftlik hayatı yaşayan ebeveynlerinin müzikal ilgi alanları, etkinlikleri ve tercihleri ile müzikal eğitime yönelik tutumları açısından istatistiksel olarak farklılıklarının bulunmadığının tespit edilmesi olmuştur.

Choi, Tse, So ve Yeung (2005) "Hong Kong Parents' Perceptions of Benefits of Music to Their Children" çalışmalarında Hong Kong da ebeveynlerin müziğin çocuklarına yararlarına ilişkin algılarını incelediği bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada 10 müzik merkezinde hafta sonu derslerine katılan çocukların velilerinden 97'sine anketler gönderilmiş ve ebeveynlerin müzik eğitimi ile ilgili algılarını ortaya çıkarmak amacı ile 16 maddeden oluşan bu anket formunu cevaplamaları istenmiştir. Verilerin istatistiksel analizi sonuçlarından ilki velilerin müzik eğitimi ve çocuklarının müziğe olan ilgisini teşvik etmenin çocuklarının bilişsel ve duyuşsal gelişimi, motor koordinasyonu ve akademik çalışmaları için faydalı buldukları sonuçlarına ulaşmışlardır.

Sichivitsa (2007) "The influences of parents, teachers, peers and other factors on students' motivation in music" ("Ebeveynlerin, öğretmenlerin, akranların ve diğer faktörlerin öğrencilerin müzikte motivasyona etkisi) isimli çalışmalarında öğrencilerin müziksel motivasyonlarına aile, öğretmenler, akranlar ve başka hangi faktörlerin etkisi olduğunu tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmayı Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan büyük bir devlet üniversitesinde 130 koro üyesine anket uygulamış, analiz sonuçlarına göre ailelerinde müzikle uğraşan bireylerin olması ve çocuklarının müzikal yetenek ve gelişimini destekleyen aile içinde yetişmiş olma durumunda öğrencilerin müzikal motivasyon ve benlik kavramları daha gelişmiş bulundu. Bu sonuçlara ek olarak öğrenciler akademik ve sosyal olarak koroda buldukları için daha rahat hissettiklerini, müziğe daha çok değer verdiklerini ve sonuç olarak gelecekte çeşitli müzik etkinliklerine katılmak için daha fazla motivasyon geliştirdiklerini ifade ettikleri tespit edildi.

Dell ve diğerleri (2014) "Musical Home Environment, Family Background, and Parenting Style on Success in School Music and in School" (Müzikal Ev Ortamı, Aile Arka

Planı ve Okul Müziğinde ve Okulda Başarı İçin Ebeveynlik Stili) adlı bir çalışma yapmışlardır. Çalışmalarının amacını ebeveyn katılımı, ev müzik ortamı, aile geçmişi ve ebeveynlik tarzı faktörlerinin okul müzik dersleri ve okuldaki genel başarıya etkilerini incelemek olarak tespit eden araştırmacılar bu amaca ulaşmak için Amerika Birleşik Devletleri'nde 6 farklı bölgeden 4. Sınıftan 12. Sınıfa kadar öğrenim görmekte olan 1223 öğrenci ile çalışmıştır. Çalışma verileri Müzikte ebeveyn katılımı-ev ortamı, müziğe yönelik tutum, müzik başarısı, ebeveynlik tarzı, psikososyal olgunluk, akademik ve müzikal notlar, ödev ve okuma ve eğitim beklentisi başlıklarında gruplaştırılmıştır. Sonuçlarda çocukların ev yapısının ve ailenin müzikal geçmişi ve algılarının ve tutumlarının hem müzikal hem akademik hem de psikososyal açılardan doğrudan etkileri olduğu tespit edilmiştir.

2. 2. Literatür Taramasının Sonucu

Ülkemizde ve dünyadaki ortaokul müzik eğitimine ilişkin aile tutumunu araştıran çalışmalar incelendiğinde bu alanda yapılmış çalışmaların azlığı dikkat çekmiştir. İncelenen çalışmaların içeriklerinde anne babanın tutumlarının ve eğitim etkinliklerine katılımlarının çocukların eğitimlerinde çok önemli bir rol oynadığı, başarıyı etkilediği ve üzerinde dikkatle çalışılması gereken bir araştırma alanı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. YÖNTEM

3. 1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, nitel ve nicel araştırma yaklaşımlarının birlikte kullanıldığı karma yöntem desenlerinden olan açıklayıcı (explanatory) desen kullanılmıştır. Creswell, PlanoClark, Gutmann ve Hanson'a göre (2003) "iki aşamadan oluşan bu desen de nicel yöntem aracılığı ile toplanan verilerin nitel yöntemlerle toplanan verilerle desteklenir ve açıklanarak örneklenir" (akt., Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 357).

"Burada birbirine yakın ya da tutarlı sonuçların varlığını test etme görüşü hâkimdir. Yani, farklı yöntem ve tasarımlardan edinilen sonuçların birbirine yakınlığı veya birbirini desteklemesi araştırılır. Özel durum çalışmasında üçgenleme, araştırmanın sonuçlarını etkileyen birçok sebebi kontrol etme, en azından değerlendirme şansını artırır" (Baki ve Gökçek, 2012, s. 4).

Çalışmanın nicel bölümü Dinç-Altun (2016) tarafından geliştirilen "Ortaokul Müzik Eğitimine İlişkin Aile Tutum Ölçeği" kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Judd ve diğerleri (1991'den akt., Balcı, 2010, s. 141) tarafından "bir değişken üzerindeki puan genişliğine ya da kategoriler seti" olarak tanımlanan ölçekler "bireylerin gereğince ve yeterince standartlaştırılmış belli maddelere ya da ifadelere verdikleri cevapların bir puanla ya da ölçek konumuna göre özetlenmesi" (Sencer ve Sencer, 1978, s. 339 'dan akt. Balcı, 2010, s. 114) olarak açıklanabilir.

"Nitel araştırma gözlem, görüşme ve döküman analizi gibi nitel veri toplama araçlarının kullanıldığı özellikle algıların ve olayların derinlemesine ve doğal ortamları içerisinde gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma yöntemidir" (Yıldırım, 1999, s. 10).

Karma yöntemde sadece nicel yöntem ya da sadece nitel yöntem kullanılarak derinlemesine cevaplanamayacak araştırmalarda her iki yöntemin birlikte kullanılarak sonuçlandırılması amaçlanır. Leech, Collins, Jiao ve Onwuegbuzie (2011, s. 862) karma yöntemi "bir çalışmadaki araştırma sorusunu; veri toplama, analiz ve sonuç çıkarma aşamalarında nitel ve nicel bakış açılarından birlikte yararlanarak cevaplama" olarak tanımlamıştır. "Karma yöntem aracılığı ile araştırma yapma ise farklı strateji ve yöntemlerin kullanılması ile olayları bütünleştirerek sunma, analiz etme ve bir araya getirmek olarak tanımlanmaktadır" (Baki ve Gökçek, 2012, s. 2).

3. 2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın 1. Alt probleme ilişkin çalışma grubunu Tekirdağ ili ve ilçelerinde bulunan MEB'e bağlı 1084 ortaokul öğrenci velisi oluşturmaktadır. Araştırmada "Ortaokul Müzik Eğitimine İlişkin Aile Tutum Ölçeği" Millî Eğitim Bakanlığı'ndan gerekli olan izin alındıktan sonra uygulanmıştır (Ek 1). 2. Alt problemin çözümüne yönelik olarak da bu okullardan gönüllülük esasına göre seçilen 15 veli çalışmanın ikinci çalışma grubunu oluşturmuştur. Bu 15 veliye yarı yapılandırılmış görüşmeler uygulanmıştır (Ek 2).

Araştırmamızın çalışma grubunun oluşturulmasında tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden olan "kolayda örnekleme" uygun görülmüştür. Çalışma sırasında bu örnekleme yöntemi "araştırmacının kendisine yakın, elinin altındaki, rahatlıkla ulaşabildiği birimleri dâhil" (Baştürk ve Taştepe, 2013, s. 145) edilmesine olanak sağladığı için tercih edilmiştir.

3. 2. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Katılımcıların Demografik Özelliklerinin Bulguları ve Yorumları

Bu bölümde araştırmanın nicel bölümünü oluşturan çalışma grubuna ilişkin demografik özelliklerin dağılımı katılımcıların cinsiyetleri, eğitim durumları, diğer ebeveynin mesleği, ailenin aylık gelir durumu ele alınarak yorumlanmıştır.

3. 2. 1. 1. Görüşme Yapılan Katılımcıların Cinsiyet Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1. Görüşme yapılan Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Katılımcılar	Toplam
Kadın	K1, K2, K3, K5, K6, K7, K8, K9, K11, K12, K15	11
Erkek	K4, K10, K13, K14	4

Tablo 2'de çalışma grubunu oluşturan katılımcılar cinsiyet dağılımları görülmektedir. Buna göre çalışmamız kapsamında görüşlerine başvuru alan velilerin on biri kadın dördü erkek katılımcıdır. Kadın katılımcıların daha çok olduğu tablo verilerinden de görülmektedir.

3. 2. 1. 2. Görüşme Yapılan Katılımcıların Eğitim Durumlarının Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 2. Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Eğitim Durumu	Katılımcılar	Toplam
İlkokul	K5, K7, K14	3
Ortaokul	K4, K10	2
Lise	K2, K3, K8	3
Ön Lisans	K11	1
Lisans	K1, K6, K9, K12, K13	5
Lisansüstü	K15	1

Tablo 3 verileri katılımcıların eğitim durumlarının dağılımına göre şekillenmiştir. Buna göre katılımcılarımızın eğitim durumları dikkate alındığında en fazla lisans (üniversite) mezunu oldukları (beş katılımcı) tespit edilmiştir. Lisan eğitim durumunu üç veli ile ilkokul ve yine üç okul ile lise mezunu veliler oluşturmaktadır. İki katılımcı ortaokul mezunu, bir katılımcı ön lisans ve yine bir katılımcı da yüksek lisans mezunudur.

3. 2. 1. 3. Görüşme Yapılan Katılımcılarda Ailedeki Diğer Ebeveynin Mesleki Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3. Diğer Ebeveynin Mesleğine Göre Dağılımları

Diğer Ebeveynin Mesleği	Katılımcılar	Toplam
Serbest meslek	K2, K3, K7,	3
İşçi	K4, K8, K9,	3
Öğretmen	K1, K12	2
Ev hanımı	K10, K14	2
Memur	K5, K13	2
Yönetici	K6, K15	2
İşsiz	K11	1

Tablo 4 verilerine göre ailedeki diğer ebeveynin mesleklerine yönelik bulgular yer almaktadır. Tablo verilerine göre üç veli serbest meslek sahibidir. Yine üç veli işçi olarak çalışmaktadır. İki veli öğretmen olarak çalışmakta 2 velinin ev hanımı olduğu belirtilmekte, iki katılımcının memur olarak görev yaptığı yine iki velinin yönetici olarak çalıştığı belirtilirken bir velinin de işsiz olduğu tespit edilmiştir.

3. 2. 1. 4. Görüşme Yapılan Katılımcıların Ailenin Aylık Gelir Durumu Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4. Ailenin Aylık Gelir Durumlarına Göre Dağılımları

Ailenin Aylık Gelir Durumu	Katılımcılar	Toplam
1700-4000	K3, K4, K5, K8, K10, K11, K14	7
4001-6000	K9, K12, K13,	3
6001-8000	K2, K7, K15	3
8001 ve üstü	K1, K6	2

Tablo 5'te çalışmamıza katılan çalışma grubunun ailenin aylık gelir durumlarına ilişkin dağılım görülebilir. Buna göre en fazla katılımcı yedi katılımcı ile 1700-4000 TL gelir aralığında aylık gelire sahip olduğu üç katılımcının 4001-6000 TL gelir aralığında gelirinin bulunduğu tespit edilmiştir. Yine üç katılımcının 6001-8000 TL aralığında ve iki katılımcının da 8001 TL ve üzerinde aylık gelir sahibi olduklarını belirttikleri görülmektedir. Tablo verilerine bakıldığında katılımcıların nerede ise yarısının orta ve alt gelir düzey seviyesinde oldukları söylenebilir.

3. 2. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmanın nitel bölümünü oluşturan çalışma grubuna ilişkin demografik özelliklerin frekans ve yüzde dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 5. Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları

Demografik Değişken	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kadın	598	55,2
	Erkek	486	44,8
Yaş	35 yaş ve altı	219	20,2
	36-49 yaş	777	71,7
	50 yaş ve üstü	88	8,1
Öğrenim düzeyi	İlkokul	309	28,5
	Ortaokul	197	18,2
	Lise	392	36,2
	Üniversite	186	17,2
Ailenin aylık geliri	Asgari ücret	254	23,4
	1700-4000TL	369	34,0
	4001-6000TL	316	29,2
	6001TL ve üstü	145	13,4
Ailede enstrüman çalan var mı?	Evet	227	20,9
	Hayır	857	79,1
Çocuğu müzik kursuna gitti mi/ gidiyor mu?	Evet	231	21,3
	Hayır	78,7	78,7

Tablo 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan 1084 velinin %55,2'si kadın, %44,8'i erkektir. Velilerin %20,2'si 35 yaş ve altı, %71,7'si 36-49 yaş arası, %8,1'i 50 yaş ve üstüdür. Velilerin %28,5'i ilkokul, %18,2'si ortaokul, %36,2'si lise, %17,2'si üniversite düzeyinde öğrenim görmüştür. Velilerin %23,4'ünün aile aylık geliri asgari ücret düzeyinde, %34'ünün 1700-4000 TL, %29,2'sinin 4001-6000 TL arasında, %13,4'ünün 6001 TL ve üstüdür. Velilerin %20,9'unun ailesinde enstrüman çalan bulunmakta, %21,3'ünün çocuğu müzik kursuna gitmiş veya gitmektedir

3. 3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmadaki veriler araştırmacının amacı ve yöntemine uygun olacak şekilde iki aşamada toplanmıştır. Çalışmaya ilişkin nicel veriler 2016'da yılında Dinç-Altun tarafından geliştirilen ve toplamda 17 maddeden oluşan ortaokul velilerinin müzik eğitime yönelik tutumlarını belirlemeyi ölçmeyi amaçlayan "Ortaokul Müzik Eğitime İlişkin Aile Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Çalışmanın nitel aşamasında ortaokul velilerinin kendi çocuklarının müzik eğitimi ve kariyer seçimlerine yönelik görüşlerini derinlemesine inceleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan ve gerekli uzman (iki alan uzmanı ve bir dil bilimci akademisyen) görüşlerine başvurularak düzenlenen bir mülakat formu hazırlanmış ardından pilot uygulama yapılarak yine gereken düzenlemeler yapılmış ve yüz yüze yürütülen bireysel görüşmelerle nitel verilere ulaşılmıştır. Mülakat formunda 13 adet yarı-yapılandırılmış açık uçlu soru yer almaktadır. Yapılan görüşmeler velilerin izinleri alınarak ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Velilerden alınan araştırmaya gönüllü katıldıklarına ilişkin onam formu Ek 3'te yer almaktadır.

3. 3. 1. Veri Toplama Süreci

Bu araştırmacının gerçekleştirilmesi ve sonuçlandırılmasında gerçekleşmiş olan işlem sırası şu şekilde sıralanabilir.

1. Araştırma konusunun belirlenmesi,
2. İlgili Literatürün taraması,
3. "Ortaokul Müzik Eğitime İlişkin Aile Tutum Ölçeği" nin uygulanması için etik kurul izinlerinin alınması,
4. Ortaokul Müzik Eğitime İlişkin Aile Tutum Ölçeği" nin uygulanması için MEB'ten gerekli izinlerin alınması,
5. Uzman görüşleri alınarak pilot uygulamanın yapılması,
6. Velilere "Ortaokul Müzik Eğitime İlişkin Aile Tutum Ölçeği" nin uygulanması,
7. Anketin analiz edilmesi,

8. Tezin nitel bölümünün çalışmaları için mülakat sorularının hazırlanması ve uzman görüşlerinin alınması
9. Tezin nitel bölümüne ilişkin mülakatların uygulanacağı çalışma grubunun belirlenmesi
10. Mülakatların gerçekleştirilmesi
11. Mülakatların içerik analizine tabi tutulması
12. Raporlaştırma.

3. 3. 2. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama sürecinde iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Formun ilk bölümünde velilerin cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, ailenin toplam aylık geliri, ailede enstrüman çalan birey varlığı ve çocuğunun müzik kursuna gitme durumu bilgilerinden oluşan demografik bilgi formu yer almaktadır.

Anket formunun ikinci bölümünde Dinç-Altun (2016) tarafından geliştirilen Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği yer almaktadır. Ölçek beşli likert tipinde (1-kesinlikle katılmıyorum, 5-kesinlikle katılıyorum) 17 madde ve 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçekteki ifadelerin 12'si (m3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) olumsuz, 5'i (m1, 2, 8, 9, 10) olumlu ifadelerden oluşmaktadır. Ölçek puanı hesaplanırken olumsuz ifadeler ters kodlanmaktadır. Bu şekilde elde edilen yüksek puan velilerin müzik dersine yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olumlu olduğunu ifade etmektedir. Ölçekte 4 madde (m3, m4, m5, m6, m7) "Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum", 6 madde (m1, m2, m8, m9, m10) "Müziğe İlişkin Olumlu Tutum", 4 madde (m11, m12, m13, m14) "Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum", 3 madde (m15, m16, m17) "Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum" boyutlarında yer almaktadır. Bu çalışmada ölçeğin geneline ait Cronbach Alpha katsayısı 0,86; alt boyutların Cronbach Alpha katsayıları 0,64 / 0,77 / 0,73 ve 0,76 olarak tespit edilmiştir.

Çalışmanın nitel bölümünde araştırmacı tarafından hazırlanan ve müzik alanından iki uzman ve dil ve anlatım alanından bir uzmanın görüşlerine başvurulmuş, onlardan gelen geri dönütler doğrultusunda araştırmacının yarı yapılandırılmış veli mülakat soruları son haline getirilerek çalışma grubuna uygulanmıştır.

3. 3. 3. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği

Araştırmada kullanılan "Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği" Dinç-Altun tarafından 2016'da geliştirilmiştir.

3. 3. 3. 1. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeğinin Geliştirilmesi

Dinç-Altun (2016) ortaokul velilerinin müzik eğitimine ilişkin tutumlarını ölçmek amacı ile yaptığı ölçek çalışmasına 501 ortaokul velisi katılmış, bu velilerden %63,5'inin kadın, %36,5'inin de erkek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca velilerin %12,8'inin 26-35 yaş aralığında ve %78,8'inin de 36-49 yaş aralığında oldukları en az katılımcının da %8,4'ü olarak 50 yaş ve üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan velilerin %24,4'ünün ilkokul, %14,4'ünün ortaokul, %37,9'unun lise ve %23,4'ünün de üniversite düzeyinde öğrenim gördüğü belirlenmiştir. Katılımcıların gelir düzeyleri dikkate alındığında %60,9'unun 1500-3000TL aralığında olarak belirlenirken %20,8'inin aylık gelirinin asgari ücret düzeyinde olduğu ve %18,4'ünün de 3001TL üzerinde gelir düzeyinde buldukları tespit edilmiştir. Son demografik veride ise Velilerin %32,3'ünün ailesinde enstrüman çalan birisinin bulunduğu ve %24,6'sının da velisi bulunduğu çocuğunu müzik kursuna gönderdiği tespit edilmiştir. Araştırmada öncelikle uygulanan ve 42 maddeden oluşan ölçek taslağı öğrenci velilerine uygulanarak geçerlik ve güvenirlik analizi için "açımlayıcı faktör analizi" kullanılmıştır. Ancak yapılan analizlerden sonra analiz sonuçlarında 17 maddenin ölçekten çıkarılması uygun görülmüştür. Yapılan diğer analizler sonucunda testin 4 alt boyuttan oluştuğu ortaya çıkmıştır. Bu alt boyutlar

1. Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum,
2. Müziğe ilişkin olumlu tutum,
3. Müzik dersine yönelik olumsuz tutum,
4. Güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum olarak adlandırılmıştır.

Ölçek çalışmasında veli tutum puanlarının cinsiyet ve yaşa göre anlamlı farklılık göstermediği ancak buna karşın velilerin

1. Öğrenim düzeyine,
2. Aylık gelirine,
3. Ailede enstrüman çalma ve
4. Çocuğunu müzik kursuna gönderme durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği bulguları tespit edilmiştir.

Çalışmanın analizleri sonucunda ölçeğin tamamının Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı 0.81 ve alt boyutların Cronbach Alpha katsayıları 0,61 – 0,68 – 0,67 ve 0,65 olarak belirlendiği tespit edilmiştir. Dinç Altun'un (2016) hazırlayarak geliştirdiği ölçeğin aynı zamanda Türkiye'de geliştirilmiş ve müzik eğitimine ilişkin aile tutumlarını ölçen özgün bir ölçek olma niteliğini taşıdığı söylenebilir.

3. 3. 4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde yaygın olarak tercih edilen bir paket program kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgilerine ait veriler frekans ve yüzde tablosuyla; ölçek ve alt boyut puanları ortalama, standart sapma ve çarpıklık katsayılarıyla gösterilmiştir.

Ölçek puanlarının normallik sınamasında çarpıklık (Skewness) katsayısı kullanılmıştır. Sürekli bir değişkenden elde edilen puanların normal dağılım özelliğinde kullanılan çarpıklık katsayısının (Skewness) ± 1 sınırları içinde kalması puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir (Büyüköztürk, 2011, s. 40).

Ölçeğin ve alt boyut puanlarının normal dağılım gösterdiği tespit edilmiş buna göre yaş, öğrenim düzeyi, aylık gelir değişkenlerine göre karşılaştırılmasında ANOVA testi cinsiyet, ailede enstrüman çalan birey durumu ve çocuğun müzik kursuna gitme durumuna ilişkin değişkenlerine göre karşılaştırılmasında ise bağımsız iki örneklem t testi; kullanılmıştır. ANOVA testi sonucuna göre anlamlı farklılık görülen durumda LSD post hoc testi hangi gruplar arasında fark olduğunu belirlemek amacıyla kullanılmıştır. "Analizlerde güven aralığı %95 (anlamlılık düzeyi 0,05 $p < 0,05$) olarak belirlenmiştir" (Büyüköztürk, 2011, s. 40).

4. BULGULAR

Bu bölümde gerek nitel ve gerekse nicel veri toplama araçlarıyla elde edilmiş olan verilere ilişkin bulgular ve yorumları yer almaktadır. “Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği” aracılığı ile elde edilen veriler istatistiksel çözümlenmeler aracılığı ile tablolar halinde verilmiş, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanan veriler ise temalar ve temaların alt temaları belirlenmesi yoluyla tablolaştırılmış ve betimsel olarak yorumlanmıştır.

4. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde ortaokul velilerinin müzik eğitimine yönelik tutumlarını belirlemeyi ölçmek için hazırlanmış ölçek ile toplanan verilerin analizine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4. 1. 1. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Ölçeği ve Alt Boyutlarına Ait Betimsel İstatistiklerine İlişkin Bulgular

Tablo 6. Ölçek ve Alt Boyutlarına Ait Betimsel İstatistikler

Alt Boyutlar	n	Min.	Maks.	\bar{X}	SS	Skewness
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	1084	1,00	5,00	2,34	0,77	0,48
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	1084	1,00	5,00	3,48	0,88	-0,42
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	1084	1,00	5,00	2,80	0,95	0,22
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	1084	1,00	5,00	2,29	0,93	0,58
TOPLAM*	1084	1,24	5,00	3,51	0,66	-0,18

* Olumsuz ifadeler ters kodlanmıştır.

Tablo 6’da ölçek ve alt boyutlarının ortalama, standart sapma ve çarpıklık (Skewness) bilgilerinden oluşan betimsel istatistiklerine yer verilmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($2,34\pm 0,77$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($2,80\pm 0,95$), güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum ($2,29\pm 0,93$) puanlarının düşük düzeyde; müziğe ilişkin olumlu tutum ($3,48\pm 0,88$) puanlarının ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeğine ait puanların ($3,51\pm 0,66$) yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Ölçekten alınabilecek en düşük (1) ve en yüksek (5) puanlara göre düzey aralıkları $5-1=4/5=0,80$; 1,00-1,80: “ çok düşük”; 1,81-2,60: “düşük”; 2,61-3,40: “orta”; 3,41-4,20: “yüksek”; 4,21-5,00: “çok yüksek”).

4. 1. 2. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılma Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 7. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	t	p
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	Kadın	598	2,23	0,76	-5,15	0,000
	Erkek	486	2,47	0,75		
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	Kadın	598	3,55	0,85	2,75	0,006
	Erkek	486	3,40	0,91		
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	Kadın	598	2,76	0,94	-1,29	0,198
	Erkek	486	2,84	0,96		
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	Kadın	598	2,23	0,91	-2,36	0,018
	Erkek	486	2,36	0,95		
TOPLAM	Kadın	598	3,58	0,66	3,86	0,000
	Erkek	486	3,42	0,65		

Tablo 7’de müziğe ilişkin veli tutumu puanlarının velilerin cinsiyetine göre karşılaştırılmasına ait bağımsız iki örneklem t testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($t=-5,15$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($t=2,75$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($t=-2,36$; $p<0,05$), GSL’ye yönelik olumsuz tutum ($t=3,86$; $p<0,05$) alt boyutları ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği toplam ($t=3,86$; $p<0,05$) puanlarının velilerin cinsiyetine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Erkek velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, kadın velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Kadın velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum puanları ve müzik dersine yönelik tutum ölçeği puanları, erkek velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4. 1. 3. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 8. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması

Alt Boyut	Yaş	n	\bar{X}	SS	F	p	Anlamlı Fark
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	A-35 yaş ve altı	219	2,33	0,69	0,38	0,681	
	B-36-49 yaş	777	2,34	0,78			
	C-50 yaş ve üstü	88	2,41	0,79			
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	A-35 yaş ve altı	219	3,36	0,87	8,24	0,000	A,B>C
	B-36-49 yaş	777	3,55	0,85			
	C-50 yaş ve üstü	88	3,23	1,03			

Tablo 8'in devamı

Alt Boyut	Yaş	n	\bar{X}	SS	F	p	Anlamli Fark
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	A-35 yaş ve altı	219	2,91	0,97	4,04	0,018	A,C>B
	B-36-49 yaş	777	2,75	0,92			
	C-50 yaş ve üstü	88	2,97	1,09			
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	A-35 yaş ve altı	219	2,37	0,95	3,81	0,023	A,C>B
	B-36-49 yaş	777	2,24	0,91			
	C-50 yaş ve üstü	88	2,48	1,03			
TOPLAM	A-35 yaş ve altı	219	3,43	0,61	5,83	0,003	A,B>C
	B-36-49 yaş	777	3,55	0,66			
	C-50 yaş ve üstü	88	3,34	0,77			

Tablo 8'de müziğe ilişkin veli tutumu puanlarının velilerin yaş gruplarına göre karşılaştırılmasına ait ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Müziğe ilişkin olumlu tutum ($F=8,24$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($F=4,04$; $p<0,05$), GSL'ye yönelik olumsuz tutum ($F=3,81$; $p<0,05$) ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği ($F=5,83$; $p<0,05$) puanlarının velilerin yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre;

a) 35 yaş ve altı ve 36-49 yaş grubu velilerin müziğe yönelik olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği puanları, 50 yaş ve üstü velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

b) 35 yaş ve altı ve 50 yaş ve üstü velilerin müzik dersine yönelik ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, 36-49 yaş grubu velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4. 1. 4. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Öğrenim Durumuna Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 9. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Velilerin Öğrenim Durumuna Göre Karşılaştırılması

Alt Boyut	Öğrenim Durumu	n	\bar{X}	SS	F	p	Anlamli Fark
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	A-İlkokul	309	2,46	0,79	8,92	0,000	A,B>C,D
	B-Ortaokul	197	2,48	0,70			
	C-Lise	392	2,22	0,75			
	D-Üniversite	186	2,25	0,77			
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	A-İlkokul	309	3,39	0,86	4,23	0,006	C,D>A,B
	B-Ortaokul	197	3,38	0,93			

Tablo 9'un devamı

Alt Boyut	Öğrenim Durumu	n	\bar{X}	SS	F	p	Anlamlı Fark
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	C-Lise	392	3,59	0,84	5,35	0,001	A>B,C,D
	D-Üniversite	186	3,54	0,89			
	A-İlkokul	309	2,97	0,96			
	B-Ortaokul	197	2,77	0,91			
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	C-Lise	392	2,72	0,91	6,08	0,000	A,B>C,D
	D-Üniversite	186	2,69	1,01			
	A-İlkokul	309	2,44	0,96			
	B-Ortaokul	197	2,36	0,91			
TOPLAM	C-Lise	392	2,15	0,86	9,49	0,000	C,D>A,B
	D-Üniversite	186	2,26	0,99			
	A-İlkokul	309	3,38	0,67			
	B-Ortaokul	197	3,43	0,63			
	C-Lise	392	3,62	0,63			
	D-Üniversite	186	3,58	0,69			

Tablo 9'da müziğe ilişkin veli tutumu puanlarının velilerin öğrenim durumuna göre karşılaştırılmasına ait ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir. Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($F=8,92$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($F=4,23$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($F=5,35$; $p<0,05$), GSL'ye yönelik olumsuz tutum ($F=6,08$; $p<0,05$) ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği ($F=9,49$; $p<0,05$) puanlarının velilerin öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan LSD post hoc testi sonuçlarına göre;

1. İlkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin müzikle ilgili mesleklere yönelik ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
2. İlkokul düzeyinde öğrenim gören velilerin müzik dersine yönelik olumsuz tutum puanları, ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
3. Lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, ilkökul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4. 1. 5. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailenin Aylık Gelirine Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 10. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailenin Aylık Gelirine Göre Karşılaştırılması

Alt Boyut	Ailenin Aylık Geliri	n	\bar{X}	SS	F	p
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	A-Asgari ücret	254	2,44	0,76	1,99	0,113
	B-1700-4000TL	369	2,29	0,74		
	C-4001-6000TL	316	2,32	0,79		
	D-6001TL ve üstü	145	2,34	0,79		
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	A-Asgari ücret	254	3,49	0,87	0,22	0,880
	B-1700-4000TL	369	3,50	0,84		
	C-4001-6000TL	316	3,49	0,88		
	D-6001TL ve üstü	145	3,43	0,97		
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	A-Asgari ücret	254	2,84	0,97	0,68	0,567
	B-1700-4000TL	369	2,79	0,88		
	C-4001-6000TL	316	2,75	0,98		
	D-6001TL ve üstü	145	2,87	1,03		
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	A-Asgari ücret	254	2,35	0,96	0,88	0,450
	B-1700-4000TL	369	2,25	0,90		
	C-4001-6000TL	316	2,25	0,86		
	D-6001TL ve üstü	145	2,34	1,08		
TOPLAM	A-Asgari ücret	254	3,46	0,67	1,00	0,391
	B-1700-4000TL	369	3,54	0,61		
	C-4001-6000TL	316	3,53	0,68		
	D-6001TL ve üstü	145	3,47	0,72		

Tablo 10'da müziğe ilişkin veli tutumu puanlarının ailenin aylık gelirine göre karşılaştırılmasına ait ANOVA testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Müziğe ilişkin veli tutumu ölçek ve alt boyut puanlarının ailenin aylık gelirine göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir

4 1. 6. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailede Enstrüman Çalan Birey Olması Durumuna Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 11. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Ailede Enstrüman Çalan Birey Olması Durumuna Göre Karşılaştırılması

Boyut	Ailede Enstrüman Çalan	n	\bar{X}	SS	t	p
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	Var	227	2,17	0,75	-3,89	0,000
	Yok	857	2,39	0,76		
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	Var	227	3,73	0,92	4,82	0,000
	Yok	857	3,42	0,85		

Tablo 11'in devamı

Boyut	Ailede Enstrüman Çalan	n	\bar{x}	SS	t	p
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	Var	227	2,59	1,00	-3,77	0,000
	Yok	857	2,85	0,93		
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	Var	227	2,12	0,98	-3,10	0,000
	Yok	857	2,33	0,91		
TOPLAM	Var	227	3,71	0,69	5,29	0,000
	Yok	857	3,46	0,64		

Tablo 11'de müziğe ilişkin veli tutumu puanlarının ailede enstrüman çalan birey olması durumuna göre karşılaştırılmasına ait bağımsız iki örneklem t testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($t=-3,89$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($t=4,82$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($t=-3,77$; $p<0,05$), GSL'ye yönelik olumsuz tutum ($t=-3,10$; $p<0,05$) ve müzik dersine ilişkin veli tutumu ölçek ($t=5,29$; $p<0,05$) puanlarının ailede enstrüman çalan birey olması durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ailesinde enstrüman çalan birey bulunmayan velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine, güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, ailesinde enstrüman çalan birey bulunan velilerin olumsuz tutum puanından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Ailesinde enstrüman çalan birey bulunan velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, ailesinde enstrüman çalan birey bulunmayan velilerin olumlu tutum puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

4. 1. 7. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Çocuğunun Müzik Kursuna Gitme Durumuna Göre Karşılaştırılma Düzeyleri Puanlarına Yönelik İstatistiksel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 12. Müziğe İlişkin Veli Tutumu Puanlarının Çocuğunun Müzik Kursuna Gitme Durumuna Göre Karşılaştırılması

Boyut	Çocuğun Müzik Kursuna Gitmesi	n	\bar{x}	SS	t	p
Müzikle İlgili Mesleklere Yönelik Olumsuz Tutum	Evet	231	2,14	0,75	-4,46	0,000
	Hayır	853	2,39	0,76		
Müziğe İlişkin Olumlu Tutum	Evet	231	3,85	0,82	7,19	0,000
	Hayır	853	3,39	0,87		
Müzik Dersine Yönelik Olumsuz Tutum	Evet	231	2,58	0,97	-3,86	0,000
	Hayır	853	2,85	0,94		
Güzel Sanatlar Liselerine Yönelik Olumsuz Tutum	Evet	231	2,11	0,88	-3,34	0,001
	Hayır	853	2,34	0,94		
TOPLAM	Evet	231	3,76	0,63	6,50	0,000
	Hayır	853	3,44	0,65		

Tablo 12’de müziğe ilişkin veli tutumu puanlarının çocuğunun müzik kursuna gitme durumuna göre karşılaştırılmasına ait bağımsız iki örneklem t testi sonuçlarına yer verilmiştir.

Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($t=-4,46$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($t=7,19$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($t=-3,86$; $p<0,05$), GSL’ye yönelik olumsuz tutum ($t=-3,34$; $p<0,05$) ve müzik dersine ilişkin veli tutumu ölçek ($t=6,50$; $p<0,05$) puanlarının çocuğunun müzik kursuna gitme durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Çocuğu müzik kursuna gitmeyen velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine, güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, çocuğu müzik kursuna giden velilerin olumsuz tutum puanından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Çocuğu müzik kursuna giden velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, çocuğu müzik kursuna gitmeyen velilerin olumsuz tutum puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir

4. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde çalışmanın nitel verilerinde elde edilen bulgular yer almaktadır. Katılımcıların müzik eğitime ilişkin aile tutumlarını belirlemek ve derinlemesine incelemek amacı ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen görüşme dökümleri velisi olunan çocuğun okul başarısı, velisi olunan çocuğun müzik dersi başarısı, ailede müzikle uğraşan bireylerin varlığı, özel müzik dersi, özel müzik dersi aldirmama nedenleri, okullarda uygulanan müzik dersleri, müzik eğitiminde içerik beklentisi, lise türü, müzikle ilgili bir okulda eğitim alması, müziği meslek olarak seçme açılarından incelenmiş ve aşağıdaki tablolardaki sonuç ve yorumlara ulaşılmıştır.

4. 2. 1. Görüşme Yapılan Katılımcıların Velisi Oldukları Çocuklarının Genel Okul Başarısı Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 13. Velisi Olunan Çocuğun Okul Başarısına İlişkin Dağılımlar

Çocuğun Genel Okul Başarısı	Katılımcılar	Toplam
Çok iyi	K1, K5, K6, K9, K10, K11, K12, K15	8
İyi	K13	1
Orta	K2, K3, K14,	3
İyi değil	K4	1
Veli bilmiyor	K7, K8,	2

Tablo 13’te katılımcıların velisi buldukları çocuklarının okul başarılarına ilişkin görüşleri yer almaktadır. Tablo verilerine göre çalışma grubundan sekizi velisi oldukları

çocuklarında başarı durumların “çok iyi” kategorisinde değerlendirdikleri görülmüştür. Bu veriyi üç katılımcı ile “orta” başarı durumu olan katılımcı bir veli “iyi” yine bir velinin de “iyi değil” olarak nitelendirdikleri belirlenmiştir. Tablo verilerinde dikkat çeken bir bulgu iki katılımcının çocuklarının genel okul başarısını bilmediklerini ifade ettikleri bulgusu olmuştur.

4. 2. 2. Görüşme Yapılan Katılımcıların Velisi Oldukları Çocuklarının Müzik Dersi Başarısı Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 14. Velisi Olunan Çocuğun Müzik Dersi Başarısına İlişkin Dağılımlar

Çocuğun Müzik Dersi Başarısı	Katılımcılar	Toplam
Çok iyi	K1, K10, K11, K12, K13, K14, K15	7
İyi	K2, K3, K8, K9,	4
İyi değil	K4,	1
Veli bilmiyor	K5, K6, K7,	3

Tablo 14’te veliler tarafından orta alanda bir başarı durumu ifade edilmemiş olmasından ötürü bu alan tablodan çıkarılmıştır. Yedi katılımcı çocuklarının müzik dersi başarılarının “çok iyi” dört katılımcı da “iyi” olduğunu” belirttiği görülmüştür. Tabloyu oluşturan dökümler incelendiğinde K5 “Müzik dersi notuna bakmadım daha çok sınav odaklı olduğum için” K6 “Hiçbir fikrim yok.” Demektedir. Burada velinin sınav odaklı olmasından dolayı müzik dersinin notunu önemsememiş olması dikkat çekici bir bulgu olarak yorumlanabilir.

4. 2. 3. Görüşme Yapılan Katılımcıların Ailelerinde Müzikle Uğraşan Bireylerin Olması Durumları Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 15. Ailede Müzikle İlgilenen Bireylerin Olması Durumlarına İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Ailede Müzikle İlgilenen Bireylerin Varlığı	Ailede kimsenin müzikle ilgili olmaması	K1, K2, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K13, K14	10
	Ailede müzikle uğraşan birey bulunması durumu	K3, K6, K11, K12, K15	5

Tablo 15’te çalışma grubunun “Ailede Müzikle İlgilenen Bireylerin Varlığı” temasına ilişkin alt temalar görülmektedir. Yorumlar incelendiğinde iki alt temaya ulaşılmıştır. Bu veriler tablolaştırılmış ve tablo 6 oluşturulmuştur. Görüşme dökümleri incelendiğinde alt temalardan “Ailede kimsenin müzikle ilgili olmaması” alt temasına 10 katılımcının görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Bir diğer alt tema olan “Ailede müzikle uğraşan birey bulunması”

alt temasına ise beş katılımcının yorumları yön vermiştir. Bu görüşlere göre K3 “amcamız piyanist” derken, K6 “teyzemiz müzik öğretmeni” demiştir. Benzer şekilde K11 “ailemizde benim kardeşim piyanist. Düşünlerde piyano çalıyor” derken K15 ise “Aslında benim ailemde enstrüman çalan epey kişi var mesela kardeşim. Amatör olarak çalar ama çok güzel gitar ve ney çalar. Diğer kardeşim de ud çalıyor. Ben de müzik öğretmeni olduğum için kendimi de bu listeye ekleyebilirim” demişlerdir.

Tabloya ilişkin veriler incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun ailelerinde herhangi bir kimsenin müzikle ilgilenilmiyor olduğunun tespit edildiği söylenebilir. Özellikle sadece K15’ te çekirdek ailede müzikle ilgili bir veli olduğu diğer dördünün de teyze, dayı amca gibi akrabalar olduğu görülmüştür. Ancak yine de bu sayının oldukça az olduğu söylenebilir. Çünkü müzikle ilgili olmak yalnızca enstrüman boyutunda incelenmemektedir. Maalesef dinlemek, şarkı söylemek gibi boyutlarda da velilerin herhangi bir ilgi ya da alaka göstermiyor oldukları görüşmelerde elde edilen gözlemlerden de söylenebilir.

4. 2. 4. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocukların Özel Müzik Dersi Alma Durumları Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 16. Çocukların Özel Müzik Dersi Alma Durumlarına İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Özel Müzik Dersi	Özel müzik dersi aldırılmama	K2, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K12, K13, K14, K15	12
	Özel müzik dersi aldırma	K1, K3, K11	3

Tablo 16’da çalışma grubunu oluşturan katılımcıların çocuklarına özel müzik dersi aldırıp aldırmadıkları sorusuna verdikleri cevaplardan oluşturulan tema ve alt temalar görülmektedir. Buna göre tablo 8’den de anlaşılacağı gibi katılımcıların büyük çoğunluğunun (on iki kişi) çocuklarında özel bir müzik dersi aldırılmadığı görülmüştür. Bu yorumlardan K5 “Hayır aldırmiyorum” K12 “Ayrıca ders aldırmiyoruz” K15 “şu an aldırmiyoruz ama Bir dönem gitar kursuna gitti” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Buna karşın çok az öğrenci (üç öğrenci) müzikle ilgili bir özel ders almaktadır. Verilen cevaplar incelendiğinde K1 “özel müzik dersi aldırmiyorum. Çünkü müziğin insan üzerinde olumlu etkisinin olduğunu düşünüyorum. Beyni geliştiriyor. Bunu için tercih ettik” derken K3 “Evet alıyor çünkü müziğe yeteneğinin olduğunu düşünüyorum” demiştir. Yine benzer şekilde K11’de “Evet gitar kursuna gidiyor. Müzikle ilgilenmeyi çok sevdiği için bir kursa yollamayı düşünmüştük o da gitar seçti. o nedenle gitar kursunu tercih ettik. Kursu da çok severek gidiyor. Evde de gitarı çok severek çalışıyor” demişlerdir.

Tablo 16'daki verilere göz atıldığında K3 ve K11'in ailelerinde müzikle ilgilenen, enstrüman çalan bireylerin olduğu görülmüştür. Bu durumda ailede müzikle ilgili bireylerin olmasının çocuklarda müziğe olan ilgi ve yönelimi desteklediği söylenebilir. Tablo verileri dikkate alındığında katılımcıların büyük çoğunluğunun müzikle ilgili bir özel ders almadıkları söylenebilir.

4. 2. 5. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocukların Özel Müzik Dersi Aldırmayı Tercih Etmeme Nedenleri Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 17. Ailenin Özel Müzik Dersi Aldırmayı Tercih Etmeme Nedenlerine İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Özel Müzik Dersi Aldırmama Nedenleri	Ailenin gerekli görmemesi	K5, K7, K10, K13, K14	5
	Çocuğun özel derse isteğinin olmaması	K8, K9, K13, K14	4
	Evde kendi kendine çalışma	K4, K6, K12,	3
	Diğer derslerde alınacak özel dersin daha önemli görülmesi	K13, K15,	2
	Özel ders için bütçe ayırma zorluğu	K13, K15	2
	Okul derslerinin yoğunluğu	K15	1

Tablo.17'de katılımcıların müzik dersi ile ilgili özel ders aldırılmama nedenleri temasına ilişkin alt temalar görülebilir. Görüşme metinlerinin incelenmesi ile oluşturulan alt temalardan ilki Ailenin gerekli görmemesi'dir. Bu alt temayı oluşturan görüşler K5 ve K7 "aldırmıyorum gerek yok" olmuştur. Yine benzer şekilde K10 ise "ders aldırılmıyorum çünkü ben müzik ile ilgilenmesini istemiyorum" demiştir. Yorumlarda K13 ve K14 ise daha önce akıllarına gelmediğini belirtmişlerdir.

Diğer bir alt tema olan Çocuğun özel derse isteğinin olmaması alt temasında K8 ve K9, K13 ve K14 birbirine çok benzer yorum yapmışlardır. Buna göre "ders aldırılmıyorum çünkü çocuğumun böyle bir isteği olmadı" demişlerdir.

Evde kendi kendine çalışma alt teması üç katılımcının görüşlerinden oluşmuştur. Bu yorumlara göre K4 "evde zaten kendi kendine bir şeyler yapmaya çalışıyor" derken K6 "kendi zaten boş vakitlerinde kendince ilgileniyor" ifadesinde bulunmuş, K12 "Ama müziği çok seviyor. Derslerde öğrendiklerini evde bize çalışıyor biz de keyifle dinliyoruz ona eşlik edip söylüyoruz. Mutlu oluyor" demiştir.

Görüşme dökümleri incelendiğinde iki velinin görüşleri Diğer derslerde alınacak özel dersin daha önemli görülmesi alt temasını çağırıştırılmıştır. Buna göre K13 "Matematik Türkçe gibi derslerde destek almasını sanki daha çok gerekli görüyoruz" K15 "diğer derslerden de özel ders alıyor. Onlar daha önemli şu ara" demiştir. Çocuklarının

matematik, fen gibi derslerde yapacağı fazla çalışmaları ve alacağı özel dersleri daha gerekli görmeleri çalışmamız açısından önemli bir sonuçtur. Ayrıca yorumu yapan velilerden K15 in müzik öğretmeni olduğunu ifade etmesi yorumu daha da ilginç kılmaktadır.

Özel ders için bütçe ayırma zorluğu alt temasına K13 ve K15 in yorumları yön vermiştir. Buna göre K13 “müzik için ayrıca bütçe ayırmak istemedik sanırım. Çünkü kursu, çalgısı ayrıca bir masraf demek” yine aynı şekilde K15 de “diğer derslerden zaten özel ders aldığı için bir de müziğe ayrıca masraf olmasını tercih etmedik” demişlerdir.

Müzikle ilgili çalışmalarını “Okul derslerinin yoğunluğu” nedeni ile sonlandırdıklarını belirten K15 “Bir dönem gitar kursuna gitti sonra dersleri çok yoğunlaştı ve yollamadık. Çünkü gitara fazla zaman ayırmaya başlamıştı. Bu da derslerini olumsuz etkiledi” demiştir. Görüşmeler sırasında K15 çocuğunun müzikle ilgilenmesini çok istediğini ancak diğer dersleri etkilemesini istemediğini belirtmiştir.

4. 2. 6. Görüşme Yapılan Katılımcıların Okullarda Verilen Müzik Eğitimi ile İlgili Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 18. Okullarda Verilen Müzik Eğitimi ile İlgili Düşüncelere İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Okullarda Uygulanan Müzik Dersleri	Ders içeriği ile ilgili bilgi sahibi olmama	K2, K3, K5, K7, K10, K11, K12,	7
	Yeterli bulma	K4, K6, K12, K13, K14	5
	Yetersiz olduğunu düşünme	K1, K8, K9,	3
	Farklı etkinlikler olması gerektiğini düşünme	K11, K15	2

Okullarda uygulanan müzik dersleri teması ve ona ilişkin alt temalar Tablo 18’de görülmektedir. İlk alt tema olan “Ders içeriği ile ilgili bilgi sahibi olmama” alt temasını oluşturan yedi görüşten K2, K3, K5, K7 yaklaşık olarak aynı yorumu yapmışlardır. Bunlardan K7 “okuldaki müzik eğitimi ile ilgili Hiçbir şey bilmiyorum. Bu konuda hiç bilgi sahibi değilim” demektedir.

Bir diğer alt tema olan yeterli bulma alt temasında ise elde edilen veriler okullarında uygulanan müzik eğitiminin yeterli olduğunu düşünmektedirler. Bu yorumlardan K4 “Çocuğum müzik dersinde iyi olduğu için müzik eğitiminin de iyi olduğunu düşünüyorum”; K6 “Çok iyi bir müzik eğitimi alıyor perküsyona meraklı okulunda da o alanda eğitim veriliyor”; K12 “Oğlum çok sevdiğine göre iyi olduğunu düşünüyorum. Ben de öğretmenim. Sanırım öğretmen zaten programını uyguluyordur. O program da milli eğitim tarafından hazırlanmıştır” demişler K13 da “Kızımın sesi güzel. Güzel söylüyor. Müzik derslerini de

seviyor. Bu bana yetiyor çünkü zaten fazla bir şeye gerek duymuyorum” sözleri ile düşüncelerini belirtmiştir. Yetersiz olduğunu düşünme alt temasında K1 “Çok iyi olduğunu düşünmüyorum, çünkü müzik derslerine çok fazla önem verilmiyor. Ve K9 ise “Bence müzik dersine daha çok önem verilmeli” demektedir.

Yapılan görüşmelerde çocuklarının okulda uygulanan müzik derslerinde farklı etkinlikler yapılmasını beklediklerine ilişkin yorumlar “Farklı etkinlikler olması gerektiğini düşünme” alt temasında görülmektedir. Buna göre iki veliden K11 “çocuklar sanki sadece şarkı türkü flüt öğrenmekten mutlu olmuyorlar sıkılıyorlar. Farklı şeyler istiyorlar derslerde. Ama maalesef sadece bunlar yapılabiliyor gördüğüm kadarı ile. Bu yüzden çocuğu gitar kursuna gönderiyoruz. Oğlum okuldaki müzik derslerinden daha fazla kurstaki derslerini seviyor ve oradan daha çok şey öğreniyor sanki” derken yine benzer şekilde K15 “çocuğum müzik derslere aktif olarak katılıyor. Öğretmenini de seviyor. Ama flüt çalmayı sevmiyor. Hatta nefret ediyor diyebilirim. Müzik öğretmenimiz bazen ritim etkinlikleri oyunlu etkinlikler falan yaptırıyor. Onlara araştırma ödevleri veriyor. O tarz ders etkinliklerine bayılıyor. Şarkı söylemeyi de seviyor ama flütü sevmiyor” demektedir.

Temaya oluşturan alt tema ve yorumlar incelendiğinde genel olarak müzik dersi ile ilgili genel olarak olumlu düşüncenin olmadığı ya da önemslenmediği için dikkat edilmedi düşünülebilir. Çünkü görüşmelerden sadece beşi müzik derslerini ve içeriklerini yeterli bulmaktadır. Diğer görüşler daha çok velinin ilgilenmediğini, bu konuda ne olması gerektiğini bilmediğini ya da yetersiz bulunduğunu göstermektedir.

4. 2. 7. Görüşme Yapılan Katılımcıların Okullardaki Müzik Eğitimine İlişkin Beklentilerine Yönelik Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 19. Velilerin Okullardaki Müzik Eğitimine İlişkin Beklentilerine İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Müzik Eğitiminde İçerik Beklentisi	Velinin bilgisi olmaması	K2, K3, K4, K5, K7, K10,	6
	Enstrüman öğretilmesinin istenmesi	K8, K9, K12, K15	4
	Derslerin ilgi çekici içeriklerle oluşturulması	K1, K11, K15	3
	Ders saati yetersizliği	K8, K9, K15	3
	Beklenti olmaması durumları	K13, K14	2
	Branşlara ayrılması gerekliliği	K1, K6,	2
	Okul kursları	K15	1

Tablo 19’da velilerin okullarda uygulanan müzik eğitimine ilişkin beklentilerini temsil eden müzik eğitiminde içerik beklentisi teması ve alt temaları görülmektedir. İlk alt tema olan velinin bilgisi olmaması alt temasına altı velinin görüşü yön vermiştir. Bu veliler konu ile ilgili fikirleri ve bilgileri olmadığını belirtmişlerdir. Bu görüşler hemen hemen aynı sözcükler içermektedir. Bunlara örnek olarak K10 “Hiç bilmiyorum ama açıkçası ilgimi de çekmiyor” demiştir. Diğer alt tema olan “Enstrüman öğretilmesinin istenmesi” ile ilgili K9 “Bence enstrüman öğretilmeli”; K12 “bir enstrüman da öğretilbilse ya da o tarz etkinlikler olabilse en azından yetenekli çocukları geliştirip yetiştirmeye yönelik kurslar açılrsa mesela benim oğlum gibi çocuklar çok daha fazla şey öğrenebilir. Daha keyifle çalışabilir” ifadelerinde bulunmaktadır. Kendisi de müzik öğretmeni olan katılımcı veli K15 de “Bir enstrüman öğrensinler istiyorum. Ama genelde sevdiklerini söyleyemem hem de çok gürültü oluyor. En azından kendi oğlumun da sevmediğini biliyorum. Ama başka ne yapabilirim sınıflarda ve az zaman dilimi içerisinde gerçekten bilmiyorum. Şimdiki koşullarda En doğru öğretim buymuş gibi geliyor” diyerek kendisinin de hem veli hem de bir müzik öğretmeni olarak yaşadığı soruna değinmiştir.

Derslerin ilgi çekici içeriklerle oluşturulması alt temasını üç katılımcının görüşleri oluşturmuştur. Bu görüşlerden K1 “Daha önemsenmeli müzik dersi, öğrencilerin ilgilerini çekici şekilde işlenmeli dersler”; K11 “çocuklar sanki sadece şarkı türkü flüt öğrenmekten mutlu olmuyorlar sıkılıyorlar. Farklı şeyler istiyorlar derslerde. Ama maalesef sadece bunlar yapılabiliyor gördüğüm kadarı ile” derken yine benzer şekilde K15 “. Aslında ben de ritimsel oyunlar ve etkinlikler yaptırıyorum ama her konuya ya da her şarkıya uygun yaptırılamıyorum. O noktalarda neler yaptırılabilir o konuda da yetersiz hissediyorum” demektedir.

“Ders saati yetersizliği alt temasında veliler müzik derslerinin saatlerinin yetersizliğine vurgu yapmışlar ve görüşlerini K8 “bence ders saati daha fazla olmalı” ve K15 “Öncelikle ders saatlerimiz az. Bir konu öğretmek için yeterli zamanımız zaten olmuyor” demektedirler.

İki katılımcının yorumları velilerin müzik derslerinde çocukların branşlara ayrılması gerekliliği ile ilgili beklentileri olduğuna işaret eden alt temada görülmektedir. Bu görüşlerden K1 “Çocuklar yeteneklerine göre müzik dersinde de farklı branşlara ayrılmalı” demiş, K6 “Bence okullardaki müzik eğitimi branşlaşmalı öğrenci yetenek ve seçimlerine göre dallara ayrılmalı” diyerek yorumlamıştır. Temaya ilişkin yorumlardan belki de en dikkat çeken alt tema olan velilerde beklenti olmaması durumları” alt temasını oluşturan yorumlardan K13’ün yorumu oldukça üzücüdür. K13 “Bu konuda hiçbir beklentim yok. Okuldaki bir ders sonuçta gereken zaten yapılıyordur. Çocuklar eğlensin bir şeyler öğrenip biraz deşarj olsun yeterli benim için. Sonuçta bu ders sınavlarda çıkmıyor. Yanlış

anlamayın ama bence çok gerekli de değil. Onun yerine keşke matematik fen dersi gibi derslere ilave dersler konulmuş olsa ben daha çok sevinirdim” demiş, K14 “Beklentim pek yok. Şarkı söylüyorlar. Türkü söylüyorlar. Çocuklar mutlu oluyor. Benim için birkaç şarkı öğrenmesi yeterli zaten” demektedir.

Temanın son alt teması olan okul kurslarına yönelik K15 “Yetenekli çocuklar için okullarda ücretsiz kurslar açılıyor zaten ama belki bunlara katılımı çoğaltmak için veli bilgilendirmeleri yapmalıyız. Çoğu zaman veliler çocuklarının bu ücretsiz kurslardan yararlanmalarını istiyorlar ama enstrüman alamayacakları için yollayamıyorlar” demektedir.

Tema incelendiğinde katılımcıların aslında müzik derslerinin nasıl işlenmesi ile ilgili olarak genel olarak bir fikirlerinin ve beklentilerinin olmadığı söylenebilir.

4. 2. 8. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocukları İçin Tercih Ettikleri Lise Türleri İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 20. Velilerin Çocukları İçin Tercih Ettikleri Lise Türlerine İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Lise türü	Fen Lisesi	K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9, K11, K12, K13,	10
	Anadolu Lisesi	K8, K9, K10, K11	4
	Meslek Lisesi	K4, K14	2
	Güzel Sanatlar Lisesi	K4, K14	2
	İmam Hatip Lisesi	K10	1
	Sosyal Bilimler Lisesi	K15	1

Çalışmamızın katılımcılarını oluşturan velilerin çocuklarının hangi lise türünde eğitim almalarını tercih ettiklerini ifade ettikleri tema olan lise türü temasına yönelik görüşler Tablo.20’ de görülmektedir. Fen Lisesi alt teması on katılımcının yorumlarında tespit edilmiştir. Buna göre K5 “Hedefimiz fen lisesi iyi bir meslek sahibi olmasını istiyorum” demiş benzer şekilde “Ben fen lisesine gitmesini isterim. Çünkü her aile gibi çocuğumun iyi yerlere gelmesini istiyorum” demiştir. Diğer yorumlarda da benzer yorumlara rastlanmıştır.

Anadolu lisesi katılımcıların tercih ettikleri ikinci lise türü olarak görülebilir. Buna göre velilerden dördü Anadolu lisesini tercih etmektedir. Örneğin K8 “Anadolu lisesi de olabilir çünkü daha iyi eğitim verildiğini düşünüyorum” demektedir.

Meslek lisesi alt temasında işaret eden iki yorumdan K14 “sadece meslek liselerini tercih edebilir. Benim için önemli olan oğlumun ne istediği. Çünkü sonradan pişman

olmasını istemem” demektedir. Katılımcı çocuğunun okul başarısından dolayı tercihinin yalnızca meslek lisesi yönünde olabileceğini belirtmektedir.

Katılımcılardan iki tanesi çocuğunun güzel sanatlar lisesine gitmesini düşündüğünü ifade etmektedir. K4 ve K14 benzer yorumlarla “Güzel Sanatlar Lisesine gitmesini isterim, yeteneğinin olduğunu düşünüyorum” demektedir. Bu yorum velinin çocuğundaki yeteneği fark ederek onu bu konuda yöreklendirdiği ve meslek seçiminde yön bulmasını sağlamak için yeteneği olan alanda desteklediğini düşündürmektedir.

Çalışma grubundaki velilerden bir tanesi de K10 “imam hatip lisesi olabilir” sözleri ile imam hatip lisesi alt temasına yön vermiştir.

K15 sosyal bilimler lisesi alt teması yönünde görüş bildirmiştir “Benim oğlum sosyal bilimler lisesine gitmek istiyor. Siyaset bilimci ya da hâkim olmak istiyormuş” demektedir.

Temaya ilişkin yorumlar incelendiğinde dikkati çeken şey katılımcıların büyük çoğunluğunun çocukları için düşündükleri, hayal ettikleri lise türünün fen lisesi ya da Anadolu liseleri olduğudur.

4. 2. 9. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocuklarının Müzikle İlgili Bir Okulda Okumasını Tercih Etmeye İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 21. Çocuklarının Müzikle İlgili Bir Okulda Okumasını Tercih Etme Durumlarına İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Müzikle İlgili Bir Okulda Eğitim Alması	Kabul etmeme	K1, K2, K3, K5, K6, K7, K10, K12, K13	9
	Destekleme	K4, K8, K9, K14	4
	Aile kültürüne uygunluk	K2, K13	2
	Çocuğun tercihine bırakma	K11, K15	2
	Mezuniyet sonrası için endişe	K11, K15	2
	Yetenek	K7	1
	Müzik okullarının içeriklerini bilmeme	K11	1
	Üniversite sınavı	K15	1
	Önemsiz bulma	K1	1

Tablo 21. Katılımcıların çocuklarının müzikle ilgili bir okulda eğitim alması konusunda düşüncelerinin yer aldığı temanın alt temalarını göstermektedir. Katılımcıların dördü çocuklarının müzik ile ilgili bir eğitim almasını ya da meslek olarak seçmesini

desteklediğini ifade etmişlerdir. Bu görüşlerden K4 “Evet çünkü çok yetenekli ve diğer dersleri de iyi değil” derken K9 da “Evet neden olmasın. Müzik ile ilgilenmesi beni mutlu eder” ve K14 de benzer şekilde “Evet. Çünkü çocuğumun müzik yeteneğinin olduğunu düşünüyorum. Ayrıca da müziği çok seviyor.” Demektedir.

Temanın en fazla tespit edilen alt teması kabul etmeme olmuştur. Dokuz katılımcı çocuklarının müzikle ilgili bir eğitim almasını desteklememektedir. Bu katılımcılar çocuklarının başka meslekler seçmesini istediklerini belirtmişlerdir. Bu katılımcılardan K3 “Hayır farklı bir mesleği seçmesini isterim”; K6 “müziği meslek olarak seçmesini Hayır istemiyorum. Yeteneği var ama bunu ikinci meslek olarak seçmesini tercih ederim”; K13 “çocuğumun müzik ile iliği bir bölümde okumasını istemiyorum” demişlerdir. Görüşme dökümlerinde bu isteksizliğin sebebi incelendiğinde de diğer alt temalara ulaşılmıştır. Bu nedenlerden ilki aile kültürüne uygunluk iki veli tarafından dile getirilmiştir. K2 “müzikle ilgili bir eğitim bizim aile kültürümüze uygun değil” demiş yine K13 de “Müzik ile iliği bir bölümde okumasını istemiyorum aile görüşümüze uymuyor” şeklinde görüşünü belirtmiştir. “Çocuğun tercihine bırakma” alt temasındaki iki görüşten K11 “Benim için hiç fark etmez önemli olan oğlumun tercihi o isterse olabilir. Gidebilir önemli olan onun isteği sonuçta okuyacak olan o baskı yapmak istemem” derken K15 “Aslında biraz klasik olacak ama onun tercih etmesi önemli derim bu sorunuza. Eğer eşit düzeyde fikrimiz olsa da ben de sosyal bilimler lisesine gitmesi yönünde oyumu kullanırım” demektedir.

Mezuniyet sonrası için endişe alt temasını oluşturan görüşlerden K11 “Sanki Anadolu ya da fen lisesini okursa daha çok meslek alternatifi olabilir gibi geliyor. Müzikle ilgili bir eğitim alması durumunda sadece o alana yönelik devam etmesi gerekiyor. Ya ileride başka bir mesleğe ilgi duyarsa” demiş benzer şekilde K15 de “ben de sosyal bilimler lisesine gitmesi yönünde oyumu kullanırım çünkü ileride meslek seçerken daha çeşitli seçeneklere sahip olabilir” demiştir.

Bir diğer alt tema olan yetenek başlığında çocuğunun müzik ile ilgili bir eğitim almasını istememe nedeni olarak onun yeteneğindeki eksikliği gösteren katılımcı K7 “müzik eğitimi almasını destekleyemiyorum. Çünkü maalesef öyle bir yeteneği yok” ifadesinde bulunmuştur.

Bir katılımcı müzik okullarının içeriklerini bilmediğini ifade ederek müzik okullarının içeriklerini bilmeme alt temasını oluşturmuştur. K11 “Açıkçası müzikle ilgili olan okullarda verilen eğitimle ilgili de hiçbir fikrim yok. Eğer müzikle ilgili bir okulda okursa İleride neler yapabilir bunu da bilmiyorum” demiştir.

Yine bir katılımcı üniversite sınavı ile ilgili kaygılarını belirtmiştir. Bu görüşte K15 “Müzik lisesine gittiği zaman üniversite sınavı ile ilgili derslere çok ağırlık vermeyecek. Sınavdan çoğu güzel sanatlar lisesi mezunu öğrenci çok düşük alıyor. Çünkü kültürel

derslerden çok müzik ile ilgili derslere ağırlık veriliyor doğal olarak. Özellikle ikinci dönemleri neredeyse sadece konser hazırlıkları ile geçiyor. Doğal olarak merkezi sınavlarda çok başarılı olamıyorlar. Eğitim fakülteleri de belirli bir puan almalarını gerekli kılıyor. Ben pek çok güzel sanatlar mezunu ve çok yetenekli genç biliyorum. Üniversite sınavından yeterli puanı alamadıkları için iki üç yıl bekliyorlar” yorumunu yaparak kaygılarını dile getirmiştir.

Son alt temada K1’in yorumu dikkat çekmiştir. Bu alt tema önemsiz bulma olarak belirlenmiştir. Görüşmede K1 “müzik ile ilgili bir okula gitmesini açıkçası tercih etmem. Çünkü müziğin önemini çok olmadığını düşünüyorum hem kariyer hem kazanç anlamında çok fazla önemi yok” ifadesinde bulunmuştur.

Temaya ilişkin yorumlardan katılımcıların çoğunluğunun çocuklarının müzik ile ilgili bir eğitim almasını ya da mesleği seçmesine sıcak bakmadıkları söylenebilir. Yapılan yorumlar bunun ilk nedeni olarak daha iyi olduğunu düşündükleri meslekleri seçmelerini tercih ettiklerini düşündürmüştür. Daha sonra gelen nedenler aile görüşlerine uymama, bu okullardan mezun olduklarında sahip olabilecekleri iş imkânlarının ve kariyer olanaklarının bilinmiyor olduğunu göstermiştir. Müzik eğitimi veren okullardaki ders içeriklerinin de bilinmiyor olması velilerin bu okullarda yalnızca müzik derslerinin var olduğunu diğer derslerin olmadığını düşündükleri için üniversite sınavı gibi sınavlarda dezavantajlı olacaklarına dair endişe duyduklarını düşündürmüştür.

4. 2. 10. Görüşme Yapılan Katılımcıların Çocuklarının Müziği Meslek Olarak Seçmeye İlişkin Düşüncelerinin Dağılımlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Tablo 22. Katılımcıların Çocuklarının Müziği Meslek Olarak Seçmelerine Bakışlarına İlişkin Dağılımlar

Tema	Alt temalar	Katılımcılar	Toplam
Müziği Meslek Olarak Seçme	İstememe	K1, K2, K3, K5, K6, K7, K10, K12, K13, K15	10
	Başka bir meslek tercih etme	K1, K2, K5, K6, K10, K12, K13, K15	8
	Kendi tercihine bırakma	K4, K6, K8, K9, K11, K12, K13, K14,	8
	Yan dal olarak destekleme	K1, K3, K6, K12,	4
	Toplumsal sebepler	K15	1

Müziği meslek olarak seçme teması ve ona ait alt temalar Tablo 13’de görülmektedir. Çalışmanın görüşmelerinden alınan yorumlar incelendiğinde katılımcıların çocuklarının müziği meslek olarak seçmelerine bakışları incelenmiştir. İlk alt tema en

fazla katılımcı tarafından değinilen istememe alt teması olmuştur. On katılımcının görüşleri ile yön bulan bu alt temada örnek olarak K1 “yok meslek olarak seçmesini istemiyorum” K13 “ben açıkçası farklı bölümlere yönlendiririm” ve K15 “samimi olmam gerekirse istemiyorum” demiştir.

Başka bir meslek tercih etme alt temasında görüşler K2 “öğretmen olmasını istiyorum müzik ailemize uygun değil”; K10 “farklı bir alana yönelmesini tercih ederim”; K12 Ben biraz hukuk okumasını isterim. Mühendis mimar doktor olmasını isterim” demiştir.

Katılımcı velilerin sekizi bu konuyu çocuklarına bırakmaktadır. Buna yönelik olarak oluşturulan alt tema “Kendi tercihine bırakma” olarak belirlenmiş ve destekleyen görüşler de K9 “Kendi hayatına kendi karar vermeli ben tercihlerine saygı duyarım K 11” Aslında bunu şu ana kadar hiç düşünmedim. Kendisinin karar vermesini istiyorum. Ama daha tam karar vermedi. Biz tabi ki başarılı olmasını istiyoruz. Alanını kendisi seçecek” ve K14 de “... Onun tercihi doğrultusunda ben oğlumun zaten Güzel Sanatlar Lisesinde okumasını istiyorum. Oyunculuk, spor, müzik gibi dallar da bir meslek seçmesini isterim. Çünkü diğer ana derslerde başarılı değil tembeldir”

Bir diğer alt tema olan yan dal olarak desteklemede K1 “...ikinci planda müziği seçsin istiyorum” derken K6 “müzik eğitimini ikinci plana almasını isterim bu şekilde yönlendiriyorum” demiştir. Yine benzer şekilde de K12 “...müzik ile yan dal olarak ilgilenmesini isterim” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir.

Son alt tema da K15 in “Çünkü ben kendi yaşadıklarımdan biliyorum ki bize toplumda sanki önemli bir alan değilmiş de hiçbir yeri kazanamadığı için müzik eğitimi almışız gibi bakıyorlar. “e o da bir bölüm üzülme” demişlerdi bölüme girdiğimde bu çok sinir bozucu. Nasıl zor bir eğitim sürecimiz olduğunu ve eğitimimizin aslında diğer alanlardan daha yetersi olmadığını anlatmaya çalışmaktan yorulduğum için daha anlatmıyorum. Oğlumun bunları yaşamasını istemiyorum. Atanma da ayrı bir problem o konuya girmeyeceğim bile” görüşleri doğrultusunda belirlenen toplumsal sebepler alt temasıdır.

Tema ve alt temaları incelendiğinde yorumlar velilerin genelde çocuklarında müzik ile ilgili bir kariyeri tercih etmedikleri başka alanları tercih ederek müzik ile yan dal olarak, hobi olarak ilgilenmelerini tercih ettikleri ancak çocuklarının istemesi durumunda onların tercihlerine saygı duyarak destekleyeceklerini düşündürmüştür.

5. TARTIŞMA

Çalışmamıza ait nicel verilerin elde edildiği çalışma grubunda katılımcıların aylık gelir düzeyleri %34'ünün 1700-4000TL, nitel bölümünü oluşturan kısımdaki katılımcılarda da en fazla gelir aralığının (yedi katılımcı ile) yine 1700-4000TL aralığında bulunduğu görülmüştür. Çalışmamızla benzer şekilde Önal (2012) çalışmasında müzik alanını meslek olarak seçen öğrencilerin önemli bir kısmının orta gelir grubu ailelerden oluştuğunu belirtmiştir. Ve bu durumu “gelir seviyesi ile özel ilgiye yönelik meslek tercihi konusunda pozitif ilişkiyi onaylar nitelikte” (Önal, 2012, s. 38) olduğunu ifade ederek bu durumu ailenin ekonomik yetersizliğinden dolayı gelecek kaygısı ile hayatlarını güvenli bir meslekle teminata almak isteğinden olduğunu belirtmiştir.

Öğrenim düzeyleri dikkate alındığında çalışmamızın 1. Alt problemine ilişkin katılımcıların öğrenim değişkeninde en düşük eğitim düzeyine sahip velilerin üniversite mezunu veliler olduğu görülmüştür (%17,2). Çalışmanın ikinci alt problemine ilişkin verilerin öğrenim değişkenine göre de beş kişisi üniversite mezunu olduğu çoğunluğun da ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olduğu görülmektedir.

Çalışmamızın 1. Alt problemine ilişkin veriler incelendiğinde velilerin öğrenim durumları değişkenine göre müziğe ilişkin veli tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Özellikle ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenime sahip velilerin müzik ile ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutumlarının lise ve üniversite düzeyinde öğrenim düzeyine sahip velilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum Önal'ın (2012:) çalışması ile farklılık gösteren bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Önal'ın çalışmasında çocuklarının müzik ile ilgili meslek seçimlerinde öğrenim düzeyi düşük olan velilerin daha fazla sayıda olduğunu tespit eden araştırmacı bu durumu velilerin kendilerinin okuyamamış olmalarından ötürü çocuklarını okutmak isteyen veliler olarak tanımlayabileceğini belirtmiştir. Bu farklı sonucun adı geçen çalışmanın müzik ile ilgili eğitim veren bir bölümde yapılmış bir çalışma olmasına bağlanabilir.

Çalışmamızın nicel verilerinde Lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek olarak bulunmuştur. Benzer şekilde Diaz (1989' dan akt. Çelenk, 2003, s. 28) tarafından yapılan bir araştırma sonucuna göre “akademik başarısı düşük ve sınıfta kalma riski taşıyan öğrencileri diğer öğrencilerden ayıran en önemli etkenin, anne-baba desteği ve ilgisinden yoksunluk olduğu” belirtilmiştir. Yeşilyurt'un (2011, s. 67) yaptığı çalışmasının sonuçlarında çalışmamıza benzer sonuçlar bularak “ailenin sosyo ekonomik yapısı ile

eğitime katılım arasında ilişkinin olduğu” sonucunu bulmuştur. Yine Aydoğdu (2006)'da “Ailenin eğitim düzeyi arttıkça öğrencinin Matematik ve Fen Bilgisi'ne yönelik başarı algısı olumlu yönde gelişmekte, bu da başarıyı arttırmaktadır” demektedir.

Araştırma verilerimize göre erkek velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, kadın velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Benzer sonuç çalışmamızın nitel verileri ile de desteklenmektedir. Görüşmelerin incelenmesinde on velinin çocuklarının müzikle ilgili bir meslek seçmesini istemediği Gordon'a göre (1993'den akt. Çelenk, 2003, s. 30) “anne-babaların, üzerinde durduğu en önemli konulardan biri, çocuklarının iyi bir eğitim alıp alamayacağıdır. Bu açıdan anne-babaların, çocuklarının eğitim yaşantılarını nasıl destekleyecekleri önem kazanmaktadır” demektedir. Anne ve babaların olumsuz tutum içinde olduğu bir alana çocukların ilgi duyarak meyletmeleri daha güçleşmektedir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6. 1. Sonuçlar

Bu bölümde araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

6. 1. 1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmaya katılan 1084 velinin;

1. %55,2'si kadın, %44,8'i erkektir.
2. Velilerin %20,2'si 35 yaş ve altı, %71,7'si 36-49 yaş arası, %8,1'i 50 yaş ve üstüdür.
3. Velilerin %28,5'i ilkokul, %18,2'si ortaokul, %36,2'si lise, %17,2'si üniversite düzeyinde öğrenim görmüştür.
4. Velilerin %23,4'ünün aile aylık geliri asgari ücret düzeyinde, %34'ünün 1700-4000tl, %29,2'sinin 4001-6000tl arasında, %13,4'ünün 6001tl ve üstüdür.
5. Velilerin %20,9'unun ailesinde enstrüman çalan bulunmakta, %21,3'ünün çocuğu müzik kursuna gitmiş veya gitmektedir.
6. Araştırmaya katılan velilerin müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($2,34 \pm 0,77$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($2,80 \pm 0,95$), güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum ($2,29 \pm 0,93$) puanlarının düşük düzeyde
7. Müziğe ilişkin olumlu tutum ($3,48 \pm 0,88$) puanlarının ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeğine ait puanların ($3,51 \pm 0,66$) yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.
8. Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($t=-5,15$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($t=2,75$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($t=-2,36$; $p<0,05$), GSL'ye yönelik olumsuz tutum ($t=3,86$; $p<0,05$) alt boyutları ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği toplam ($t=3,86$; $p<0,05$) puanlarının velilerin cinsiyetine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.
9. Erkek velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, kadın velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
10. Kadın velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum puanları ve müzik dersine yönelik tutum ölçeği puanları, erkek velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
11. Müziğe ilişkin olumlu tutum ($f=8,24$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($f=4,04$; $p<0,05$), gsl'ye yönelik olumsuz tutum ($f=3,81$; $p<0,05$) ve müziğe

ilişkin veli tutumu ölçeği ($f=5,83$; $p<0,05$) puanlarının velilerin yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

12. 35 yaş ve altı ve 36-49 yaş grubu velilerin müziğe yönelik olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği puanları, 50 yaş ve üstü velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
13. 35 yaş ve altı ve 50 yaş ve üstü velilerin müzik dersine yönelik ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, 36-49 yaş grubu velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
14. Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($f=8,92$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($f=4,23$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($f=5,35$; $p<0,05$), gsl'ye yönelik olumsuz tutum ($f=6,08$; $p<0,05$) ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçeği ($f=9,49$; $p<0,05$) puanlarının velilerin öğrenim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.
15. İlkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin müzikle ilgili mesleklere yönelik ve güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
16. İlkokul düzeyinde öğrenim gören velilerin müzik dersine yönelik olumsuz tutum puanları, ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin olumsuz tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
17. Lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören velilerin olumlu tutum puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.
18. Müziğe ilişkin veli tutumu ölçek ve alt boyut puanlarının ailenin aylık gelirin'e göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir.
19. Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($t=-3,89$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($t=4,82$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($t=-3,77$; $p<0,05$), gsl'ye yönelik olumsuz tutum ($t=-3,10$; $p<0,05$) ve müzik dersine ilişkin veli tutumu ölçek ($t=5,29$; $p<0,05$) puanlarının ailede enstrüman çalan birey olması durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.
20. Ailesinde enstrüman çalan birey bulunmayan velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine, güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, ailesinde enstrüman çalan birey bulunan velilerin olumsuz tutum puanından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

21. Ailesinde enstrüman çalan birey bulunan velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, ailesinde enstrüman çalan birey bulunmayan velilerin olumlu tutum puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.
22. Müzikle ilgili mesleklere yönelik olumsuz tutum ($t=-4,46$; $p<0,05$), müziğe ilişkin olumlu tutum ($t=7,19$; $p<0,05$), müzik dersine yönelik olumsuz tutum ($t=-3,86$; $p<0,05$), gsl'ye yönelik olumsuz tutum ($t=-3,34$; $p<0,05$) ve müzik dersine ilişkin veli tutumu ölçek ($t=6,50$; $p<0,05$) puanlarının çocuğunun müzik kursuna gitme durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.
23. Çocuğu müzik kursuna gitmeyen velilerin müzikle ilgili mesleklere, müzik dersine, güzel sanatlar liselerine yönelik olumsuz tutum puanları, çocuğu müzik kursuna giden velilerin olumsuz tutum puanından anlamlı düzeyde daha yüksektir.
24. Çocuğu müzik kursuna giden velilerin müziğe ilişkin olumlu tutum alt boyut ve müziğe ilişkin veli tutumu ölçek puanları, çocuğu müzik kursuna gitmeyen velilerin olumsuz tutum puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

6. 1. 2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

1. Görüşlerine başvurulmuş velilerin on biri kadın dördü erkek katılımcıdır.
2. Katılımcılardan beşi lisans (üniversite) mezunu, üçü ilkokul, yine üçü lise mezunu, ikisi ortaokul, bir katılımcı ön lisans ve yine bir katılımcı da yüksek lisans mezunudur.
3. Üç veli serbest meslek sahibidir. Yine üç veli işçi olarak çalışmaktadır. İki veli öğretmendir. İki veli ev hanımıdır, iki katılımcının memur olarak görev yaptığı yine iki velinin yönetici olarak çalıştığı, bir velinin de işsiz olduğu tespit edilmiştir.
4. Yedi katılımcı 1700-4000 Türk Lirası gelir aralığında aylık gelire sahiptir. Üç katılımcının 4001-6000 Türk Lirası gelir aralığında bulunduğu yine üç katılımcının 6001-8000 Türk Lirası aralığında ve iki katılımcının da 8001 Türk Lirası ve üzerinde aylık gelir sahibi oldukları tespit edilmiştir.
5. Çalışma grubundan sekizi velisi oldukları çocuklarında başarı durumlarını "çok iyi" kategorisinde değerlendirdikleri, bu veriyi üç katılımcı ile "orta" başarı durumu olan katılımcı bir veli "iyi, bir velinin de "iyi değil" olarak nitelendirdikleri, iki katılımcının çocuklarının genel okul başarısını bilmediklerini ifade ettikleri tespit edilmiştir.
6. Yedi katılımcı çocuklarının müzik dersi başarılarının "çok iyi" dört katılımcı da "iyi" olarak belirtmiştir. Bir katılımcı çocuğunun müzik dersi başarısının iyi

olmadığını belirtmiş üç veli de bu konuda bilgisinin olmadığını belirttiği tespit edilmiştir.

7. Katılımcılardan onunun ailesinde müzikle ilgilenen birey yoktur. Beşinin ailesinde müzikle ilgilenen aile ferdi bulunmaktadır.
8. Çalışma grubu velilerinden on ikisi çocuklarına özel müzik dersi aldirmamakta yalnızca üçü çocuklarına özel müzik dersi aldirmaktadır.
9. Beş veli özel müzik dersini gerekli görmemekte, dördü çocuğunun özel dersi olmadığını belirtmekte, üç veli çocuğunun evde kendi kendisine çalıştığını belirtmekte, iki veli diğer derslerden alınacak özel dersin daha önemli olduğunu düşünmekte, iki veli özel ders için bütçe ayıramadığını belirtmekte, bir katılımcı da okul derslerinin yoğun olmasından ötürü özel müzik dersi istemediklerini belirtmektedir.
10. Yedi katılımcı okullarda uygulanan müzik derslerinin ders içeriği ile ilgili bilgi sahibi değildir.
11. 5 katılımcı okullarda uygulanan müzik derslerini yeterli bulmakta, üçü yetersiz olduğunu düşünmektedir. İki veli müzik derslerinde daha farklı etkinlikler olması gerektiğini ifade etmektedir.
12. Katılımcı velilerden altısının müzik eğitiminin içeriği ile ilgili bilgisi bulunmadığı, dört velinin derslerde enstrüman öğretilmesini istediği, üçünün derslerin ilgi çekici içeriklerle oluşturulması gerektiğini düşündüğü, üç katılımcının ders saatlerini yetersiz bulduğu, iki velinin müzik derslerinin branşlara ayrılması gerektiğini düşündükleri iki katılımcının da hiçbir beklentisinin olmadığı belirlenmiştir.
13. Çalışma grubu velilerinin onu çocuklarının fen lisesinde eğitim hayatlarına devam etmesini istemekte, dördü Anadolu lisesi ikisi meslek lisesi ikisi güzel sanatlar lisesi birer veli de imam hatip ve sosyal bilimler lisesini tercih etmektedir.
14. Ebeveynlerin dokuzu çocuklarının müzikle ilgili bir okulda eğitimine devam etmesini kabul etmemektedir. Dördü çocuğunun müzik ile ilgili bir okulda eğitimine devam etmesini destekleyeceğini, iki ailenin de müzik eğitimini aile kültürleri açısından uygun bulmadıklarını, ikisi çocuğun tercihine bıraktığı belirlenmiştir.
15. Velilerden ikisi müzik ile ilgili bir okulda okuması durumunda çocuklarının mezuniyetleri sonrası ile ilgili endişe hissedeceği, bir velinin müzik okullarının içerikleri ile ilgili bilgi sahibi olmadığını belirttiği, biri üniversite sınavı ile ilgili

kaygılı olduğu bir katılımcının da müzik ile ilgili okulları önemsi bulduğu tespit edilmiştir.

16. On katılımcı çocuklarının müziği meslek olarak seçmesini istememektedir.
17. Sekiz katılımcı çocuğunun müzik dışında başka bir meslek seçmesini tercih ettiğini belirtmiştir.
18. Sekizi çocuklarının müziği meslek olarak seçmesi durumunda onun tercihine bırakacağını belirtmiştir.
19. Dört katılımcının da çocukları için müziği yan dal olarak tercih etmesini daha uygun bulduğu belirlenmiştir.
20. Bir katılımcı da müzik ile ilgili mesleklerin toplumda önemli görülmediğini düşünmediği tespit edilmiştir.

6. 2. Öneriler

Bu bölümde araştırma sonuçlarına dayalı olarak sunulan öneriler yer almaktadır.

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

1. Müzik ile ilgili eğitim veren kurumların özellikle ortaokullarda tanıtımlarının yapılması içeriklerinin gerek öğrencilere gerekse velilere doğru bir şekilde anlatılması önerilir.
2. Müzik eğitimin gerekliliği üzerine okullarda bilinçlendirme çalışmaları yapılabilir.
3. Müziğin meslek olarak çalışma alanlarının, olası gelir tahminlerinin, iş imkânlarının ve avantajlı yönlerinin tanıtılması ve anlatılması önerilir.

6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Çalışma yapıldığı il ile sınırlandırılmıştır. İleride yapılacak çalışmaların farklı illerde de yapılması önerilebilir.
2. Araştırma yapıldığı bölge ile de sınırlıdır. Daha geniş çaplı araştırmaların yapılabilmesi için daha farklı bölgeler hatta tüm Türkiye genelinde de yapılması bu konu ile ilgili daha genel bir bakışı ortaya koyabilecektir.
3. Çalışma ortaokul velileri ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın ilkokul, lise hatta okul öncesi alanlarında da yapılması önerilir.

7. KAYNAKLAR

- Adem, M. (1993). *Ulusal eğitim politikamız ve finansmanı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Altun, İ. (2000). *Kocaeli sağlık yüksekokulu öğrencilerinin kişisel değerleri ve meslek seçimlerine etki eden faktörler*. I. Uluslararası ve VIII. Ulusal Hemşirelik Kongresi Kitabı, Antalya.
- Aslanargun, E. (2007). Okul-aile işbirliği ve öğrenci başarısı üzerine bir tarama çalışma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(18), 119-135.
- Aydoğan, Y. (2017). Okul öncesi eğitim programlarında aile katılımı. T. Güler Yıldız, (Ed.), *Anne Baba Eğitimi* içinde (s.101-133). Ankara: Pegem Akademi.
- Aydoğdu, B. (2006). *İlköğretim fen ve teknoloji dersinde bilimsel süreç becerilerini etkileyen değişkenlerin belirlenmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Baki, A., & Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Balcı, A. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler* (Geliştirilmiş 8. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Bayraktar, V., Güven, G. ve Temel, Z. F. (2016). Okul öncesi kurumlarda görev yapan öğretmenlerin aile katılım çalışmalarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(2), 755-770.
- Bekleyiş, F. (2007). *Öğrencilerin mesleki ilgi alanları ve ailenin meslek seçimine etkisi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (14. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cafaoğlu, Z. (Ed.). (2007). *Eğitim bilimlerine giriş temel kavramlar* (22. baskı). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Choi, A. L. Y., Tse, J. C. Y., So, C. S. N., and Yeung, A. S. (2005). Hong Kong parents' perceptions of benefits of music to their children. *New Horizons in Education*, 51, 111-123.
- Coleman ve diğerleri (1968). *Equality of educational opportunity*. Washington: US Government Printing Office.

- Colon-Leon, V. (2018). *A model of parental involvement in the music education of students with special education needs*. https://scholarlyrepository.miami.edu/oa_dissertations/2103/ adresinden 22 Nisan 2019 tarihinde edinilmiştir.
- Çakmak, Ö. Ç. (2010). Okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(20), 1-18.
- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. *İlköğretim Online*, 2(2), 28-34.
- Demir, E. K. (2007). *Ebeveyn tutum ölçeği (ETÖ)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dell, C., Rinnert, N., Yap, C. C., Keith, T., Zdzinski, S., Gumm, A., Orzolek, D. Cooper, S. and Russell, B. (2014). Musical home environment, family background, and parenting style on success in school music and in school. *Contributions to Music Education*, 40, 71-89.
- Dinç-Altun, Z. (2016, Aralık). *Ortaokul öğrenci ebeveynlerinin çocuklarının müzik eğitimine yönelmelerine ilişkin tutum ölçeği*. 2016 Hoca Ahmet Yesevi Anısına Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Kongresi'nde sunulan bildiri, Antalya.
- Erdoğan, M. Y. (2007). Ana-baba tutumları ve öğretmen davranışları ile öğrencilerin akademik başarıları arasındaki ilişkiler. *Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 33-46.
- Ertürk, S. (1993). *Eğitimde program geliştirme*, Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme* (3. baskı). Ankara: Pegem akademi.
- Gordon, T. (2016). Etkili anne-baba eğitimi. İstanbul: Mavi Ağaç Kültür Sanat Yayıncılık.
- Gökbudak, Z. S. (2003). Etkili bir piyano eğitimi ve öğretimi için ailenin rolü. *Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9, 559-574.
- Gözde, G. Ü. L. (2007). Okuryazarlık sürecinde aile katılımının rolü. *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Özel Eğitim Dergisi*, 8(1), 17-32.
- Bulut, D., ve Gülsoy, Y. (2016). Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine yönelik görüşleri (Niğde İli Örneği). *İlköğretim Online*, 15(2).
- Gudek, B., ve Karakaya, I. (2013). İlköğretim okullarındaki müzik eğitimine ilişkin anne-baba tutumları ölçeğinin geliştirilmesi ve tutumların çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İlköğretim Online*, 12(2), 308-319.
- Karabeyli, S. (2014). *Gaziantep ili Şahinbey ilçesi ilköğretim okullarında ortaokul öğrencilerinin okul başarısına aile etkisinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

- Karaca, S. (2005). *Üniversite son sınıf öğrencilerinin iş bulma konusundaki kaygı düzeylerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İzmir.
- Keçeli-Kaysılı, B. (2008). Akademik başarının artırılmasında aile katılımı. *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 9(1), 69-83.
- Keçeoğlu, M. (1985). *Psikolojik danışma ve rehberlik*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Kocabaş, E. Ö. (2016). Eğitim sürecinde aile katılımı: Dünyada ve Türkiye'deki çalışmalar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 143-153.
- Kuzgun, Y. (1984). *Mesleki rehberlik ders notu*. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.
- Kuzgun, Y. (2000). *Meslek danışmanlığı: Kuramlar ve uygulamalar* (2. baskı). Ankara: Doğu Matbaacılık.
- Lawson, M. A. (2003). School-family relations in context: parent and teacher perceptions of parent involvement. *Urban Education*, 38(1), 77-133.
- Leech, L. N., Collins, M. T., Jiao, G. Q. ve Onwuegbuzie, J. A. (2011). Mixed research in gifted education: a mixed research investigation of trends in the literature. *Journal for the Education of the Gifted*, 34(6), 860-875.
- Lindberg, E. N. A. (2014). Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin aile katılımı ile ilgili görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(4), 1339-1361.
- MEB. (2009). Milli Eğitim Temel Kanunu. http://personel.meb.gov.tr/daireler/mevzuat/mevzuatlar/milli_egitim_temel_kanunu_1739.pdf, Mesleki Rehberlik/ Mesleki Rehberlik Nedir? (2006). http://www.geocities.com/psikolojiarsivi/mesleki_rehberlik.html adresinden 04 Şubat 2016 tarihinde edinilmiştir.
- Önal, G. (2012). Müzik bölümünde okuyan öğrencilerin aile profilleri ve meslek tercihlerinde ailenin rolü: Kırıkkale üniversitesi güzel sanatlar fakültesi örneği. *Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 27-43.
- Özcan, M. (2010). *Anadolu meslek lisesi öğrencilerinin okudukları okulu seçme nedenleri ve gelecek beklentileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özen, Y. ve Gülaçtı, F. (2006). Genel lise ve imam hatip lisesi son sınıf öğrencilerinin meslekleri prestij yönünden algılamaları ve algılamalarını etkileyen bazı faktörler. *Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 49-68.
- Özmenteş, G. (2006). Müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *İlköğretim Online*, 5(1), 23-29.
- Öztan, S. (2014). *Ortaokul 6. 7. 8. sınıf öğrencilerinin okul tükenmişliklerinin yaşam doyumları ve benlik kurgusu algıları açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Sandvoss, J. (1969). *A study of the musical preferences, interests, and activities of parents as factors in their attitude toward the musical education of their children* (Unpublished doctoral dissertation). University of British Columbia, Canada.
- Sezer, Y. (2010). Ergenlerin kendilik algılarının anne baba tutumları ve bazı faktörlerle ilişkisi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 1-19.
- Shaw, C. A. (2008). *A study of the relationship of parental involvement to student achievement in a Pennsylvania career and technology center* (Unpublished doctoral dissertation). The Pennsylvania State University, Pennsylvania, USA.
- Sichivitsa, V. O. (2007). The influences of parents, teachers, peers and other factors on students' motivation in music. *Research Studies in Music Education*, 29(1), 55-68.
- Şahin, F. T. ve Ünver, N. (2005). Okul öncesi eğitim programlarına aile katılımı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(1), 23-30.
- Şahin, M. (1997). *Türkiye’de aile ve okulun meslek seçimine etkileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şendurur, Y. ve Barış, D. A. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1). Sayfa 165-174
- Tuzcuoğlu, S. (2000). Benlik ve mesleki benlik kavramlarının öğrenim yılları ile ilişkisi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* 12(12), 267-280
- Türkmen, U. (2010). Çocuğun bireysel toplumsal ve kültürel gelişiminde amatör müzik eğitiminin yeri problemleri ve çözüm önerileri. *İlköğretim Online*, 9(3), 960-970.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar ilkeler yaklaşımlar* (2. baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- URL-1 http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cc2a9c0d4f348.54172529 adresinden 25 Nisan 2019 tarihinde alıntılanmıştır.
- Uzun, M. ve Arslan, N. (2015). Eğitim çevre ve aile tutumları üçlemesiyle çocuk yetiştirmede “Tabula Rasa” kavramı. *ACED Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi*, 7, 173-196.
- Ünalın, Ş. (2005). *Hayatta önemli bir dönüm noktası: Meslek seçimi*. <http://www.ilkadimdergisi.com> adresinden 15 Eylül 2016’da elde edilmiştir
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 12(1), 109-127.
- Yanikkerem, E., Altınparmak, S. ve Karadeniz, G. (2004). Gençlerin meslek seçimini etkileyen faktörler ve benlik saygıları. *Nursing Forum Dergisi*, 7(2), 61- 62.
- Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. *Turkish Studies*, 5(4), 1544-1570.

- Yeşilyaprak, B. (2002). Mesleki rehberlik. G. Can (Ed.), *Rehberlik içinde* (s. 121-144). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi Yayını.
- Yeşilyurt, Z. C. (2011). *Çocukları anaokuluna devam eden ebeveynlerin okul öncesi eğitim kurumlarından beklentileri ve kurumların bu beklentileri karşılama durumları* (Yayımlanmamış doktora tezi). Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112), 1-11.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, İ., ve Ergene, T. (2003). Lise son sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının yordayıcısı olarak sınav kaygısı, boyun eğici davranışlar ve sosyal destek. *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25). 224-234.
- Yüksel, U. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi çalgı eğitiminde aile katkısının incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

8. EKLER

Ek 1. Valilik İzin Yazısı

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 43996270-44-E.22948810
Konu : Anket Uygulaması

29/11/2018

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterliği Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 12/11/2018 tarih ve 180 sayılı yazısı.

Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterliği Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Tuğba IŞILDAK TEZCAN'ın "Ortaokul Öğrenci Velilerinin Müzik Eğitimine ve Müziksel Kariyer Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi" konulu tez çalışmasında, Tekirdağ İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı tüm Ortaokullarda gönüllü öğrenci ve velilerine yönelik anket uygulama isteği, ilgi yazı ile Müdürlüğümüze bildirilmiştir.

Söz konusu araştırma uygulaması, Müdürlüğümüz Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup anketin uygulanmasında bir sakınca görülmediği, yapılacak çalışmalar sonucunda hazırlanacak raporun Müdürlüğümüze gönderilmesinin uygun olacağı bildirilmiştir.

Bu kapsamda onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen, uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan anket sorularının eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde, okul müdürlerinin koordinesinde ve kontrolünde, gönüllülük esas olmak kaydıyla İlimizde yukarıda belirtilen söz konusu okullardaki öğrenci ve velilere yönelik olarak, **Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2017/25 sayılı "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" konulu genelgesine** göre gerçekleştirilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Olurlarınıza arz ederim.

İlhan KOÇER
İl Millî Eğitim Müdür V.

Ek:
-1-İl İncele raporu (1 Sayfa)
-2-Uygulama Ölçekleri (4 Sayfa)

OLUR
29/11/2018
Arslan YURT
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres: 100. Yıl Mh. İnci Sk. No:15
Elektronik Ağ: tekirdag.meb.gov.tr
e-posta: stratejigelistirme59@meb.gov.tr

Bilgi için: Hulusi DİNÇER
Tel: 0 (282) 261 20 11
Faks: 0 (282) 261 87 22

Ek 2. Anket Soruları

Ek1:

Bu anket; çocuğunuzun okulda almış olduğu müzik dersine karşı siz velilerin tutumlarını incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Ankete vereceğiniz cevaplarınız çalışmaya çok önemli katkılar sağlayacaktır.

Anket sadece 10 dakikanızı alacaktır.

Şimdiden ankete katıldığınız ve içten cevaplarınız için çok teşekkür ederim.

Saygılarımla.

KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi Tuğba İŞILDAK TEZCAN

1.Cinsiyetiniz:

Bayan Erkek

2. Yaşınız:

18-25 26-35 36-49 50 ve üstü

3. Eğitim durumunuz:

Okur-yazar İlkokul mezunu Ortaokul mezunu
 Lise mezunu Üniversite mezunu Lisansüstü

5. Aylık Geliriniz:

Asgari ücret 1000 - 3000 TL 3000 - 5000 5000 ve üstü

6. Ailenizde herhangi bir enstrüman çalan var mı?

Evet Hayır

7. Çocuğunuzu herhangi bir müzik kursuna gönderdiniz mi?

Evet Hayır

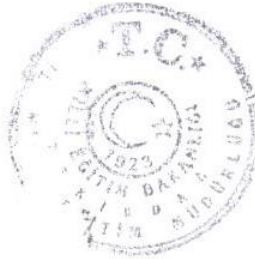
LÜTFEN ARKA SAYFADAKİ SORULARIDA CEVAPLAYINIZ →

Ek 2'nin devamı

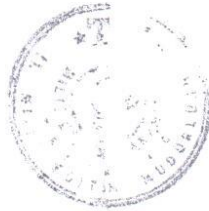
Veli Mülakat soruları

1. Eğitim Durumunuz?
2. Mesleğiniz?
3. Diğer ebeveynin mesleği?
4. Ailenin toplam aylık geliri?
5. Şu ana kadar ailenizde müzikle uğraşan biri/birileri var mı? Varsa kim/kimler? Kısaca bilgi verir misiniz? (Amatör enstrüman çalma, Amatör müzisyenlik, konservatuar ya da müzik öğretmenliği programında öğrenim görme vb.)
6. Çocuğunuza özel müzik dersi aldırıyor musunuz? Neden?
7. Çocuğunuzun genel okul başarı durumu hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?
8. Çocuğunuzun müzik dersi başarı durumu hakkında bilgi verir misiniz?
9. Çocuğunuzun okulda almış olduğu müzik eğitimi hakkında ne düşünüyorsunuz?
10. Sizce okullardaki müzik eğitimi nasıl olmalı? Beklentileriniz nelerdir?
11. Çocuğunuzun hangi liseye gitmesini istersiniz? Neden?
12. Çocuğunuzun müzikle ilgili bir okulda okumasını tercih eder misiniz? Neden?
13. Çocuğunuzu müzikle ilgili bir meslek seçmesini ister misiniz? Neden?

Ek 2'nin devamı

Ankette her maddede belirtilen alana ait görüşünüzü en iyi yansıtacak seçeneğe X işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız. Teşekkürler.		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
		1	2	3	4	5
1	Eskiden beri müziğe karşı ilgi ve sevgim var					
2	Enstrüman çalmanın çocuğun zekâ gelişimine katkısı olduğuna inanıyorum					
3	Müziyenliğin saygın bir meslek olduğunu düşünmüyorum					
4	Müzik öğretmenliğinin saygın bir meslek olduğunu düşünmüyorum					
5	Çocuğumun bir enstrümanla ilgilenmesinin zaman kaybı olduğunu düşünüyorum					
6	Müzik alanında uzmanlığın gereksiz ve anlamsız olduğunu düşünüyorum					
7	Müziğe duyulan ilginin gösteriş olduğunu düşünüyorum					
8	Çocuğumun müzik dersinde de diğer dersleri kadar başarılı olması gerektiğini düşünüyorum					
9	Çocuğumun müzik alanında başarılı olması benim için önemlidir					
10	Müzikle uğraşmak veya bir enstrüman çalmak çocuğumu kötü alışkanlıklardan uzak tutar					
11	Çocuğumun sanatla sadece hobi olarak ilgilenmesi gerektiğine inanıyorum.					
12	Müzik ancak boş zamanları dolduran bir aktivite olabilir.					
13	Okullarda müzik dersi yerine matematik, Türkçe vb. derslerin olması beni daha mutlu eder.					
14	Çocuğumun o kadar ders içinde müziğe ayıracak vakti olmadığını düşünüyorum.					
15	Güzel sanatlar liselerinden mezun olanların başarılı olduğuna inanmıyorum.					
16	Güzel sanatlar lisesi mezunlarının üniversiteyi kazanma şanslarının olmadığını düşünüyorum					
17	Güzel sanatlar lisesi mezunları müzik ve resim bölümlerinden başka bir yeri tercih edemezler.					

Ek 2'nin devamı

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

Sizi Tuğba İŞILDAK TEZCAN tarafından yürütülen “Ortaokul Öğrenci Velilerinin Müzik Eğitimine Ve Müziksel Kariyer Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrenci velilerinin çocuklarının almış oldukları müzik eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek ve diğer bir amacı da çocuklarının ileriki yıllarında müzik alanında bir meslek seçmek istediklerinde velilerin görüşlerinin neler olacağını ortaya koymaktır. Araştırmada sizden tahminen anket için 10 dk. Mülakat için ise 20dk. ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda tahminen mülakatlar için 14 kişi anketler için ise tüm 8 sınıf velileri katılacaktır. ¹ Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün soruları eksiksiz, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz **gizli tutulacaktır**; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir. İletişim bilgileriniz ise sadece iznimize bağlı olarak ve farklı araştırmacıların sizinle iletişime geçebilmesi için “ortak katılımcı havuzuna” aktarılabilir. Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız araştırmacıya şimdi sorabilir veya duzceli37@hotmail.com e-posta adresi ve 05337767746 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz. Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen araştırmacıya iletiniz.

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapıldı. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı. Kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının :

Adı-Soyadı:.....

İmzası: İletişim Bilgileri: e-posta: Telefon:

İletişim bilgilerimin diğer araştırmacıların benimle iletişime geçebilmesi için “ortak araştırma havuzuna” aktarılmasını;

 ve mülakata katılmayı kabul ediyorum kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz) ve ankete katılmayı kabul ediyorum kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz)**Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin:**

Veli veya Vasisinin

Adı-Soyadı:.....

İmzası:

Araştırmacının

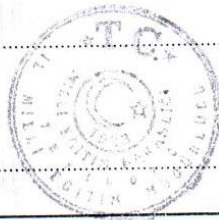
Adı-Soyadı:.....

İmzası:

Şahidin:³

Adı-Soyadı:.....

İmzası:

Ek 3. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onay Formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

Sizi Tuğba İŞILDAK TEZCAN tarafından yürütülen "Ortaokul Öğrenci Velilerinin Müzik Eğitimine Ve Müziksel Kariyer Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrenci velilerinin çocuklarının almış oldukları müzik eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek ve diğer bir amacı da çocuklarının ileriki yıllarında müzik alanında bir meslek seçmek istediklerinde velilerin görüşlerinin neler olacağını ortaya koymaktır. Araştırmada sizden tahminen anket için 10 dk. Mülakat için ise 20dk. ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda tahminen mülakatlar için 14 kişi anketler için ise tüm 8 sınıf velileri katılacaktır. ¹ Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün soruları eksiksiz, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz **gizli tutulacaktır**; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir. İletişim bilgileriniz ise sadece iznimize bağlı olarak ve farklı araştırmacıların sizinle iletişime geçebilmesi için "ortak katılımcı havuzuna" aktarılabilir. Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız araştırmacıya şimdi sorabilir veya duzceli37@hotmail.com e-posta adresi ve 05337767746 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz. Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen araştırmacıya iletiniz.

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılmaya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapıldı. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı. Kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının :

Adı-Soyadı: Nihan KIRAN

İmzası: İletişim Bilgileri: e-posta: —

Telefon: 0543 936 0025

İletişim bilgilerimin diğer araştırmacıların benimle iletişime geçebilmesi için "ortak araştırma havuzuna" aktarılmasını; ve mülakata katılmayı kabul ediyorum kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz)

ve ankete katılmayı kabul ediyorum kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz)

Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin:

Veli veya Vasisinin

Adı-Soyadı: Nihan KIRAN

İmzası: Nihan

Araştırmacının

Adı-Soyadı: Tuğba İŞILDAK TEZCAN

İmzası: Tuğba

Şahidin:²

Adı-Soyadı:

İmzası:

Ek 3'ün devamı

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

Sizi Tuğba İŞILDAK TEZCAN tarafından yürütülen “Ortaokul Öğrenci Velilerinin Müzik Eğitimine Ve Müziksel Kariyer Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrenci velilerinin çocuklarının almış oldukları müzik eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek ve diğer bir amacı da çocuklarının ileriki yıllarında müzik alanında bir meslek seçmek istediklerinde velilerin görüşlerinin neler olacağını ortaya koymaktır. Araştırmada sizden tahminen anket için 10 dk. Mülakat için ise 20dk. ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda tahminen mülakatlar için 14 kişi anketler için ise tüm 8 sınıf velileri katılacaktır. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün soruları eksiksiz, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahiptir. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir. İletişim bilgileriniz ise sadece iznimize bağlı olarak ve farklı araştırmacıların sizinle iletişime geçebilmesi için “ortak katılım havuzuna” aktarılabilir. Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız araştırmacıya şimdi sorabilir veya duzceli37@hotmail.com e-posta adresi ve 05337767746 numaralı telefonda ulaşabilirsiniz. Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen araştırmacıya iletiniz.

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapıldı. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı. Kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının:

Adı-Soyadı: Muazzez BOZRAH

İmzası: İletişim Bilgileri: e-posta: muazzezbozrah@hotmail.com telefon: 0507 501 48 13

İletişim bilgilerimin diğer araştırmacıların benimle iletişime geçebilmesi için “ortak araştırma havuzuna” aktarılmasını;

ve mülakata katılmayı kabul ediyorum kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz)

ve ankete katılmayı kabul ediyorum kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz)

Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin:

Veli veya Vasisinin

Adı-Soyadı: Muazzez BOZRAH

İmzası: Muazzez Bozrah

Araştırmacının

Adı-Soyadı: Tuğba İŞILDAK TEZCAN

İmzası: Tuğba İşildak Tezcan

Şahidin:³

Adı-Soyadı:

İmzası:

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

Tuğba IŞILDAK TEZCAN, 1981 yılında Düzce'de doğdu. 1999 yılında başladığı Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nı 2004 yılında tamamladı. 2007 yılında Erzurum Çat ilçesinde Çat YİBO'nda Müzik Öğretmeni olarak göreve başladı.2008-2009 yılları arasında Karaman Ermenek'te Ermenek Lisesinde, 2009-2012 yılları arasında Sivas Gemerek Atatürk Ortaokulu'nda, 2012-2014 yılları arasında Trabzon Araklı Atatürk Ortaokulu'nda Müzik Öğretmenliği yapmıştır. 2014-2016 yılları arasında Trabzon Araklı Halk Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcılığı, 2016-2018 yılları arası Tokat Zile Halk Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcılığı yapmıştır. 2018 yılı Eylül ayından itibaren Tekirdağ ili Saray ilçesi Ali Naki Erenyol Anadolu Lisesi'ne Müzik Öğretmenliğine devam etmektedir. Evli ve 2 çocuk annesidir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Ali Naki Erenyol Anadolu Lisesi, Saray / TEKİRDAĞ

E-Posta: duzceli37@hotmail.com

Telefon: (0533) 776 77 46